

המפתח

לחיות באור הפרשה

עם תורה דעתיקא
סתימאה דעתיקא
לאתגליא לעתיקא לביא

י"ז בעז"ה ע"י "מכון אור האורות"
רבינו נחמן מברסלב זיע"א

האזנה

B48148@gmail.com

ל'לקוטי-מוהר"ן' על התורה ומועדיה

עם 'לקוטי-תפלות' על הפרשה

- לעשות מהתורה: 'תפלות' - ולהעלות שעשועים פאלו להשם-יתברך שלא עלו לפניו מימות עולם -

גליון 120

פרשת בלק תשב"א

ענין שבעה-עשר בתמוז ובין-המצרים

אונקלוס: "דברבי עשו" - בחינת הרב דקלפה' -
ומהם מקבלין הרשעים ה'רוח', והוא בחינת 'רוח
הטמאה' וכו'.

אך הדבוק בצדיקים - מקבל ה'רוח-הימים',
'שלמות החסרון', מהצדיק וה'רב דקדשה'.

"ויאמר מואב אל זקני מדין" (במדבר כב, ד)

ב. ברנת-השחר ה, עב-פג-פה (על-פי לקוטי-
מוהר"ן ח"ב ד, ז'את הערבים) - 'בלק' ו'בלעם', הם
בחינת 'חיות-רעות' ו'מצח-הנחש' - שרוצים
להתגבר בכל-פעם פנגד ישראל עם קדוש, על שהם
חזקים באמונת-הרצון.

"בלק" - הוא בחינת 'חיות-רעות', 'חכמי-הטבע',
הדורסים וטורפים וכו'. ו"בלעם" - הוא בחינת
'שרש חכמת-הטבע', בחינת 'מצח-הנחש' בעצמו.
ו"יניקתם" - הוא מזקני-הדור שאין בהם שלמות.

וזה (במדבר כב, ד): "ויאמר מואב אל זקני מדין
וכו', ובלק בן צפור מלך למואב" וכו'. "בלק
מלך מואב" - זה בחינת 'חיות-רעות' הדורסים
וטורפים פנ"ל.

פרשת בלק

"ויגר מואב מפני העם מאד - פי רב הוא"
(במדבר כב, ג)

וכל חכמתא דהוה ידע, בהווא 'צפור' הוה ידע וכו'. איהו אמר 'העם',
וצפרא אתיב 'ישראל'. איהו אמר 'מאד', וצפרא אתיב 'רב' - על שום
'רב עלאה' דאזיל בהו. שבעין זמנין צפצפו דא ודא, איהו אמר 'דל',
וצפרא אמר 'רב'. פדין דחיל, דכתיב: "ויגר מואב מפני העם מאד פי
רב הוא" - 'רב הוא' ודאי וכו'. מאי 'מאד' - יתיר ממוותא.

"פי רב הוא" - דהא פדין איהו הוה 'רב', ו'רב' הוה זעיר, דכתיב
(עובדיה א, ב): "הנה קטן נתתיך בגוים". ו'ישראל' הוה 'רב' באתר
'עשו', דכתיב ביה (בראשית כה, כג): "ורב" [יעבד צעיר]. וכו'. ועל דא
"את כל אשר עשה". ועל דא "פי רב הוא" - באתר ד'רב בונרא
קדישא', דכתיב (שמות ד, כב): "בני בכרי ישראל". (זהר בלק קפד: קפה.)

א. ח"א ת, ב-ג - עקר ה'רוח-הימים' מקבלין
מהצדיק והרב שבדור וכו'.

אך רשעים "הדוכרים על צדיק עתק בגאונה ובוז"
(תהלים לא, ט), מאין מקבלין הם ה'רוח' להשלים
החסרון?!

אך דע: שיש רב דקלפה, והוא בחינת 'עשו', כמו
שכתוב ב'עשו' (בראשית לג, ט): "יש לי רב". והוא
בחינת (שם לו, מ): "אלופי עשו", וכמו שתרגם

ועל-כן הוא בחינת **"מלך מואב"** - פי עקר התגברותם, הוא על-ידי **'תאות-נאות'** שהוא בחינת **'מואב'**, שנמשכים מבחינת **"מצח אשה זונה"** (ירמיה א, ג), שהוא **"המעשה של בנות לוט"** (בראשית ט). ועל-כן גם עתה רצו להכשיל את ישראל על-ידי **'בנות מואב'** - פי עקר טעות ה'מחקרים' של 'חכמי-הטבע', הוא על-ידי שהם פרוכים מאד אחר תאוה זאת.

ועל-כן לקחו עצה מ"זקני מדין" - זה בחינת זקני הדור שאין בהם שלמות וכו' - שעל-ידם מתגבר ה'דין' וה'רגז', הפך ה'רצון', כמו שכתוב שם בהתורה.

ועל-כן נקראים: **"זקני מדין"** - לשון 'דין' ו'רגז'. פי **'זקנים דקדשה'**, מתחדשים בכל יום וכו', פי מתגברים להוסיף בכל יום קדשה ודעת, ולהתחיל לעבד השם-יתברך בכל יום מחדש וכו', ועל-ידי-זה ממשיכין רצונות טובות וחסדים חדשים בכל יום וכו'.

פי עקר פח ה'יצר-הרע' הוא מ'דינים' ו'רגז'. ו'בכל יום יצרו של אדם מתגבר עליו" (ספ"ה נב. קדושין ל:), ומי שאינו מתגבר כנגדו כראוי - נדמה לו כאלו אפס תקנה חסו-ושלום לעמד כנגדו, פי כבר נזקן במעשיו וברגילותיו וכו', פי ה'יצר-הרע' נקרא: **"מלך זקן וכסיל"** (קהלת ד, יג). **ועל-כן הזהיר רבנו ז"ל מאד מאד וצעק בקול גדול: "לבלי להיות זקן חסו ושלום"** (שיחות הר"ן נא).

אבל המקרבים לה'צדיק-האמת, שהוא בחינת זקן-דקדשה' - הם נזהרים לבלי לפל חסו-ושלום לידי זקנה לעולם. ואיך שהוא איך שעובר על האדם בכל יום, הם מאמינים שכל יום ויום שבא לעולם הוא ענין חדש לגמרי, פי **"השם-יתברך מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית"** (תפלת שחרית), ומאמינים בחסדו הגדול שאינו נפסק לעולם וכו'.

ועל-ידי-זה מתגברים בסיוע דלעלא - להוסיף בכל יום אור קדשה ודעת, שעל-ידי-זה מאיר 'התגלות-הרצון' בכל יום יותר ויותר.

אבל להפך: **זקני הדור שאין בהם שלמות**, הם בחינת **"זקני מדין"**, בחינת 'תקף הדין והרגז' וכו'. ומתם נטל עצה **'בלק ומואב'**, שהם בחינת **'חיות-רעות'**, בחינת **'חכמי-הטבע'**, כנ"ל.

וזו שאמרו רז"ל (במדבר-רבה כ, ד): **"והלא מעולם הם שונאים זה את זה"** - פי אלו ה'זקנים שאין בהם שלמות, בחינת **"זקני מדין"** - אף-על-פי שאין בהם שלמות כראוי להוסיף קדשה בכל יום, אף-על-פי-כן עדין הם בבחינת **'אנשים פשרים'**, ואינם חפצים בחכמות-חיצוניות של ה'חיות-רעות' הנ"ל, וחולקים עליהם, והם תמיד שונאים זה את זה, אבל אף-על-פי-כן הם עושים שלום זה עם זה, להתיעץ על **'בני-ישראל'** הפשרים הדבקים בה'זקן-דקדשה'.

ועל-כן היתה עצתם: לקרא את **'בלעם'**, שהוא בחינת **'מצח-הנחש'**, **'שרש חכמת-הטבע'** - כדי שה'חיות-רעות' הנ"ל, יקבלו חסו-ושלום פח משרשם. ועל-כן התיעצו עם **"זקני מדין"**, שהם בחינת **זקני הדור שאין בהם שלמות** - פי משם יניקת **'מצח-הנחש'** וכו"ל.

ובאמת היתה אז עת צרה וסכנה גדולה, כמו שכתוב ב'זהר-הקדוש' (בחקותי קיב: בלק רי: ריא:). אך השם-יתברך הפר עצתם וקלקל מחשבתם, על-ידי גדל כחו של משה, שנכלל ב'רצון העליון' כל-כף, עד שפעל: **"שהשם-יתברך ברחמיו לא פעם כל אותן הימים"** (ברכות ז).

פי כל כחו של בלעם היה: **"שהיה יודע מתי הקדוש ברוך הוא פועם"** (שם), פי כל כחו היה מ'פעם' ו'זעם' ו'רגז', הפך ה'רצון'. אבל **"השם-יתברך ברחמיו לא פעם וזעם כל אותן הימים"** - עד שברחמיו העצומים עקם את פיו והפך את הקללה לברכה.

"עתה ילחנו הקהל את כל סביבתינו, בלחך השור את ירק השדה" (במדבר כב, ד)

ג. לקוטי-הלכות, ברכת-השחר, ה, פד (על-פי לקוטי-מזרחן ח"ב ד, זאת הערבים) - **"עתה ילחנו 'הקהל' את כל סביבתינו, בלחך השור את ירק השדה"** (במדבר כב, ד) - שמתיראים: **שהקהל-הקדוש של ישראל הפשרים, המאירים 'התגלות-הרצון' מחדש בכל יום** - שילחנו ויעקרו כל הסבובים הרעים שלהם של ה'חיות-רעות', שהם 'חכמי-הטבע', שמסבבים את דרכי התורה האמתית בסבובים רעים שלהם, בבחינת (תהלים יב, ט): **"סביב רשעים יתהלכון"** - ועתה זה **'הקהל-הקדוש'** רוצים **ללחכם ולעקרם לגמרי**.

- ענין 'בלק' ו'בלעם' -

ד. לקוטי הלכות, ברנת השחר ה, עב-עג
 (על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ד, זאת הערבים) - **'בלק'**
ו'בלעם', הם בחינת 'חיות-רעות' ו'מצח-הנחש' -
 שרועים להתגבר בכל-פעם פנגד ישראל עם קדוש,
 על שהם חזקים ב'אמונת-הרצון'.

כי **"בלק" - שבא ללק דמן של ישראל** (פסיקתא
 זוטרתא פרשת בלק) - הוא בחינת 'חיות-רעות',
'חכמי-הטבע', הדורסים וטורפים רבים מבני עמנו
 - בחינת המסיתים והמדיחים וכו'.

אבל כל כח בלק, הוא מ'בלעם-הרשע' - שהוא
 בחינת 'שרש חכמת-הטבע', בחינת 'מצח-הנחש'
בעצמו - שהוא בחינת 'רשע ירא' [א פרומער רשע],
 שהראה עצמו כצדיק וכפרוש, ולא רדף אחר הזנות,
 ובאמת היה מאוס תועבותיו יותר מכלם, כי
"בצנעה עשה מעשה אישות עם אתונו" (סנהדרין
 קה:).

וכן נמצאים גם עתה רשעים כאלה, בראשי-הפנות
 שלהם, וברבם נודע אחר-כך לכל, דרכיהם
 ומעשיהם הרעים, וכנפר מתוך ספריהם ודעותיהם
 הרעות שהם חותרים לסתר חסו-שלום כל דרכי
 התורה והאמונה הקדושה וכו'.

ועל-כן נקרא: 'בלעם' - שרוצה לבלע' ולהעלים
ולהסתיר הכל.

וזה שאיתא בדבריו ז"ל (ח"א לו - מובא להלן):
"ש'בלע"ם' הוא בקלפה, פנגד כל התורה שנתנה
על-ידי 'משה-רבנו' - ב' פנגד ב' דבראשית
'התחלת התורה', ל' פנגד 'סוף התורה' שמסימת
בל', ע' פנגד ע' פנים, מ' פנגד מ' יום שנתנה
תורה".

הינו: שהיא קלפה טמאה כל-כך, שרוצה להסתיר
 ולהעלים נפלאות נוראות ונשגבות כאלה,
 שמבארים באתגליא ובאתכסיא בכל התורה כלה
 מן ב' ד'בראשית" עד ל' של "לעיני כל ישראל",
 וכו', ולומר: שהכל מרמז על דברי חכמות היונים
 אריסטו וחביריו ימח-שמם וכו' - כי הוא בחינת
 'מצח-הנחש', 'שרש חכמת-הטבע', וכנ"ל.

ועל-כן פשראה בלק שישראל מתגברים שלא
 פדרד-הטבע, עד שלא היה לו כח בעצמו לנצחם -

וזהו: **"בלחך השור את ירק השדה"** - הינו
 שאמרו: שה'קהל-דקדשה' של ישראל, רוצים
 ללחכם ולעקרם משרשם - כמו ממש שהם
 עוסקים ללחך את 'סטרא-דקדשה', שזהו בחינת
"בלחך השור" וכו', שהוא בחינת **"שור המזיק,**
שור המועד" (זהו בלק כפו), שהוא בחינת **'חטא**
העגל' שעשו עבודה-זרה, הפך הרצון, בבחינת
 (תהלים קו, ט): **"וימירו את כבודם בתבנית שור**
אוכל עשב".

כי **"שור הוא בחינת קלפה חזקה מאד"** (זהו שם),
 בחינת **"תולע"** (לקוטי-תורה תרומה), שרוצה להתגבר
 בכל יום חסו-שלום וכו' (פרי-עץ-חיים, עולם-העשיה
 פ"א).

וזהו: **"בלחך השור את ירק השדה"** - כי זה
 ה'שור-המזיק', בחינת ה'חיות-רעות' שהם **'חכמי-**
הטבע' - עקר התגברותם הוא על ילדי ונערי בני-
 ישראל, לחנכם חסו-שלום מנעוריהם, באשר כבר
 דרסו וטרפו ועקרו כמה וכמה מהם שיצאו מן הדת
 לגמרי, כל מי שיצא מבתי-פגסיות שלהם הרעה,
 כמפרסם לעין כל.

וזה בחינת: **"ירק השדה" - פי נפשות-ישראל'**
 נקראים **'צמחים'**, כמו שכתוב (יחזקאל טז, ז): **"רבבה**
פצמה השדה נתתיה", ואלו הילדים והנערים הם
 בחינת **"ירק השדה העליונה,** בחינת (בראשית יד, יד):
"וירק את הניכיו", "שהוריקן בתשובה" (בראשית-
 רבה מג, ב).

ואם היו מתגדלים בדרכי ישראל הפשרים, ללמד
 חמש עם פרוש רש", וגמרא ופוסקים, וספרי-מוסר
 הקדושים - היו מתגדלים מהם פרות נפלאים,
 בחינת (תהלים קז, לז): **"ויזרעו שדות ויטעו כרמים**
ויעשו פרי תבואה" וכו'.

ואלו ה'חיות-רעות', בחינת **"שור-המזיק"** - הם
 עוסקים ללחכם ולעקרם מנעוריהם חסו-שלום.
 וזהו בחינת: **"בלחך השור את ירק השדה"** -
 הינו: כמו שה'שור-המזיק', פגם-הרצון, עוסק
 ללחך בחינת **"ירק השדה"** הנ"ל - כמו-כן עתה:
"ילחכו ה'קהל-דקדשה" הנ"ל **"את כל**
סביבותינו", דהינו: מה שאנו עוסקים לסבב את
 הקדשה, וכנ"ל.

שָׁלַח אַחֲרָי בְּלָעַם' שֶׁהוּא שְׂרֵשׁ חֲכַמַת־הַטֶּבַע, אוֹלִי בְּכַחוּ יוֹכַל לְנַצֵּחַם חֲסִי־וְשָׁלוֹם.

זֶה שֶׁפְּתוּב (זֶהר בְּלַק קפד: קצט): **"שֶׁעֲבָדָא דְבַלְק הִיָּה בְּעֲבָדָא עַל־יַדֵי אִיזָה גּוֹף טָמֵא וְכוּ', וּמַעֲשֵׂה בְּלָעַם הִיָּה רַק בְּפִיו"**.

כִּי **'בְּלַק'** הוּא בְּחִינַת **'חַיּוֹת־רַעוּת'** שֶׁמִּתְגַּבְּרִים עַל־יַדֵי **'תְּאֵאוֹת הַגּוֹף' וְכוּ'**. וְ**'בְּלָעַם'** הִיָּה טָמֵא יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְהִתְחַבֵּס יוֹתֵר, וְהִתְחַבֵּא וְהִסְתִּיר רַשְׁעוֹתוֹ, וְכָל כַּחוּ הִיָּה **'בְּפִיו'**, שֶׁהִיָּה יוֹדֵעַ בְּשָׂפִים וּשְׁמוֹת הַטְּמֵאָה הַרְבֵּה וְכוּ', וְכָל הַחֲכָמוֹת שֶׁל **'חֲכַמֵי־הַטֶּבַע'** שֶׁל כָּל הַמְּחַקְרִים שֶׁל עֲכָשׁוּ הַכּוֹלִים בָּהֶם וְכוּ', בְּחִינַת **'מִצַּח הַנְּהַשׁ' בְּנ"ל**.

"כִּי הִפְתִּינִי זֶה שָׁלַשׁ רְגָלִים" (בַּמִּדְבָּר כב, נח)

ה. לְקוּטֵי־הַלְכוּת, בְּרַפַּת־הַשְּׁחֹר ה, פ (עַל־פִּי לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"ב ד, וְאֵת הָעֲרַבִים) - **"כִּי הִפְתִּינִי זֶה שָׁלַשׁ רְגָלִים"** (בַּמִּדְבָּר כב, נח), **"אַתָּה מִבְּקֵשׁ לְעַקֵּר אִמָּה הַחוֹנְנֶת שָׁלַשׁ רְגָלִים בְּשָׁנָה"** (בַּמִּדְבָּר־רַבָּה כ, יד). הַזְּכִיר זְכוּת וְכַח הַשָּׁלֹש־רְגָלִים **'דִּיקָא** - כִּי הֵם **"מוֹעֲדֵי ה' מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ"** (וַיִּקְרָא כג, ד), שֶׁקּוֹרְאִים וּמְגַלִּים אֵת הַרְצוֹן. וְהוּא רָצָה לְבַטֵּל זֹאת, וּלְהַכְחִישׁ בְּרְצוֹן חֲסִי־וְשָׁלוֹם, כִּי הִיָּה בְּחִינַת **'מִצַּח־הַנְּהַשׁ'**. (עֵינַי לְעִיל בְּעֵינַי בְּלַק וּבְלָעַם).

- עֵינַי בְּחִינַת הַבְּחִירָה אֶצֶל בְּלָעַם הַרְשָׁעִי -

ו. לְקוּטֵי־הַלְכוּת, בְּרַפַּת־הַשְּׁחֹר ה, עַח־פֵּא - עַקֵּר כָּל **'פַּח הַבְּחִירָה'**, רואִין בְּפִרְשָׁה זֹאת שֶׁל **'בְּלָעַם'**, בְּעֵינַי הַלּוֹכוֹ לְקַלֵּל אֵת יִשְׂרָאֵל חֲסִי־וְשָׁלוֹם, וְאִיךְ הִתְנַהַג הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ עִמּוֹ.

כִּי הִיָּה רְצוֹנוֹ חֲזַק מְאֹד לְקַלֵּלָם, וְאָמַר לָהֶם (בַּמִּדְבָּר כב, ח): **"לִינּוּ פַח הַלִּילָה"** - כִּי אֶף־עַל־פִּי שֶׁגָּלָה שֶׁהִכַּל בֵּיַד הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, אֲבָל הֵלֶךְ בְּדַרְכּוֹ שִׁיּוּכַל לְהַמְשִׁיךְ רְצוֹנוֹ בְּרְצוֹנוֹ.

אֲבָל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ חָמַל עַל יִשְׂרָאֵל, וְאָמַר לוֹ בְּפִרוּשׁ (שָׁם שָׁם, יב): **"לֹא תִלְךָ עִמָּהֶם"** וְכוּ', וְאֶף־עַל־פִּי־כֵן לֹא שָׁב מִרְשָׁעוֹ לְגַמְרֵי, וְאָמַר (שָׁם שָׁם, יג): **"כִּי מֵאֵן ה' לְתַתִּי לְהֵלֶךְ עִמָּכֶם"**, וּפִרְשׁ רַש"י: **"שֶׁרָמַז לָהֶם שִׁישְׁלַח שָׂרִים רַבִּים וּגְדוֹלִים מֵהֶם"**. כִּי סָבַר: אוֹלִי יוֹכַל לְהַתְגַּבֵּר בְּרְצוֹן חֲזַק כָּל־כָּף, עַד שִׁיִּמְשִׁיךְ

רְצוֹן הָעֲלִיּוֹן בְּרְצוֹנוֹ חֲסִי־וְשָׁלוֹם, לְקַלֵּל חֲסִי־וְשָׁלוֹם אֵת יִשְׂרָאֵל.

וְאֵז בְּשָׂבָאוֹ שְׁנִית, וְרָאָה הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ עֵצֶם רְצוֹנוֹ הַטָּמֵא לִילָה, אָמַר לוֹ הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ (שָׁם שָׁם, לז): **"לֵךְ עִם הָאֲנָשִׁים וְאַפֵּס אֵת הַדְּבָר" וְכוּ'** - וְאֶף־עַל־פִּי־כֵן (שָׁם): **"וַיִּלְךָ בְּלָעַם" וְכוּ'**, **"אָמַר שָׂמָא אֶפְתְּנוּ וַיִּתְרַצָּה"** (רש"י).

וְאַחֲרֵי־כֵן בְּשֶׁהֶלֶךְ - עָמַד אֶתּוֹנוֹ שְׁלֹש־פַּעַמִּים, וּלְחָצוֹ עַל־יַדֵי הַמַּלְאָךְ שִׁיִּצֵּא לְקִרְאָתוֹ לְעַכְבּוֹ - וְהוּא לֹא שָׁת לְבוֹ גַּם לְזֹאת, וְהֵלֶךְ לְדַרְכּוֹ הָרַע.

עַד שֶׁגַּם אַחֲרֵי־כֵן (שָׁם שָׁם, נח): **"כִּשְׁפָתַח ה' אֵת פִּי הָאֲתוֹן" וְדַבֵּר עִמּוֹ וְהוֹכִיחוֹ, וְאַחֲרֵי־כֵן (שָׁם שָׁם, לא): "נָלַח ה' עֵינָיו וְרָאָה אֵת הַמַּלְאָךְ נֹצֵב לְקִרְאָתוֹ וְהִרְבּוּ שְׁלוֹפָה בִּידוֹ"**, וְאָמַר לוֹ בְּפִרוּשׁ (שָׁם שָׁם, לב): **"כִּי יֵרַט הַדֶּרֶךְ לְנִגְדֵי" וְכוּ'** - אֶף־עַל־פִּי־כֵן לֹא רָצָה לְבַטֵּל רְצוֹנוֹ, וְאָמַר (שָׁם שָׁם, לד): **"וְאִם רַע בְּעֵינֶיךָ אֲשׁוּבָה"**, **"כַּמִּתְרִים לְפָנַי הַמְּקוֹם"** (בַּמִּדְבָּר־רַבָּה כ, טז), וְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ הִשִּׁיבוֹ בְּרְצוֹנוֹ (שָׁם שָׁם, לה): **"לֵךְ עִמָּהֶם"**.

וְהִכַּל מַחְמַת הַבְּחִירָה - כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (מְכוּת י): בְּפִרְשָׁה זֹאת: **"בְּדֶרֶךְ שֶׁאָדָם רוֹצֵה לִילְךָ מוֹלִיכִין אוֹתוֹ"**. - וְכִי שְׂרוּצָה לְתַת לֵב בְּפִרְשָׁה זֹאת, יוֹכַל לְהַבִּין הֵיטֵב עַד הֵיכָן **'פַּח הַבְּחִירָה' וְכוּ'**.

וְזֶהוּ כָּל עֵינַי הַחַיּוֹת־רַעוּת וְ**'מִצַּח־הַנְּהַשׁ'**, שֶׁהֵם **'חֲכַמֵי־הַטֶּבַע' וְשְׂרֵשׁ חֲכַמַת־הַטֶּבַע'** שֶׁמִּתְגַּבְּרִים עֲכָשׁוּ בְּכָל־פַּעַם - וְכָל הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵיהֶם נִתְעָה וְנִשְׁמָן לָבָם, עַד שֶׁנִּדְמָה לָהֶם בְּכָל־פַּעַם עַל־פִּי דַרְכֵיהֶם, שֶׁהוּא בְּדַעְתָּם הָרַעָה.

עַד שֶׁמֵּהִפְכִּים הַשְּׁקָרִים וְהַפְּזָבִים הַיְדוּעִים לְאֵמַת, וְאוֹמְרִים: **"שֶׁפִּדְבְּרֵיהֶם הוּא הָאֵמַת, וְכּוֹנְנָתָם רַק אֵל הָאֵמַת!"** וְאוֹמְרִים: **"שִׁזְהוּ דֶרֶךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, לְפָרְשָׁה בְּדַרְכֵיהֶם הָרָעִים!"** - מַה שֶׁהִכַּל רואִים עֵין בְּעֵינַי, אִיךְ הֵם פּוֹרְקֵי־עַל לְגַמְרֵי, וְכָל כּוֹנְנָתָם לְבַטֵּל וּלְהַשְׁכִּיחַ אֵת הַתּוֹרָה לְגַמְרֵי חֲסִי־וְשָׁלוֹם - וְכָל זֶה מַחְמַת גְּדוֹל **'פַּח הַבְּחִירָה' בְּנ"ל**.

וְהַעֲקֵר: כִּי הִכַּל תְּלוּי בְּרְצוֹן הָאָדָם - הֵינּוּ: שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ מְסַר הַבְּחִירָה לְאָדָם. וְכְמוֹ שִׁישׁ פַּח בְּאָדָם לִילְךָ אַחַר תְּאֵאוֹתָיו חֲסִי־וְשָׁלוֹם, אוֹ לְהַפְּךְ - לְשִׁבֵּר וּלְבַרֵּחַ מֵהַתְּאֵאוֹת וְלְסוּר מֵרַע וְלַעֲשׂוֹת טוֹב - כֵּן יֵשׁ

רבה סז, ד), וכו'. (עין עוד בפנים באות פב, בענין עצתו להכשילם בזנות).

"ההספן הספנתי" (במדבר כב, ל)

ז. ח"א ל, ד-נסוף - השכל התחתון, הוא בחינות מלכות, שהוא בחינות חכמה תתאה' שבכל עולם ועולם, שמנהיג אותו העולם. שזה השכל של ההנהגה והמלכות, הוא בחינת חכמה ושכל תחתון, כנגד השכל של השגות אלקות.

וזהו (בכורות ח): **"מישראל דספינא"** [ערוגת ספינים] - בחינת חכמה תתאה', בחינת מלכות, שהוא 'למוד' [שעלידי החכמה תתאה' השכל התחתון, 'לומדים' ומשיגים השכל העליון, השגות אלקות], בחינת (במדבר כב, ל): **"ההספן הספנתי"**, לשון 'למוד', כתרנגומו: **"המילה אליפנא"**. [וכמו שכתוב שם בתחלת התורה: שצריך כל אחד לבקש מאד 'למוד' הגון כזה].

ח. ח"א לא, ד - היסורים שיש לאדם בדרכים, היא בסבת גלגלי הרקיע וכו', פי "אין לה דבר מלמטה שאין לו פוכב מלמעלה" (בראשית רבה י, ו) וכו'. ולפי ההתנוצצות הפוכבים על המקום, כן המקום מתנהג. - והכל תלוי בפרית. וזהו (ירושלמי ברכות פ"ד ה"ד): **"כל הדרכים בחזקת ספנה"**, בחינות (במדבר כב, ל): **"ההספן הספנתי"** - הינו: שהדרך תלוי ב'שמירת הברית'.

ט. ח"א לו, ב - **"בלעם היה כנגד משה בקלפה"** (זהר בלק קצג:) וכו'. ומחמת שהוא בקלפה, לפיכך הוא משקע ב'תאות נאות' ביותר, כמו שכתוב (במדבר כב, ל): **"ההספן הספנתי"**.

[תפלה א]

"לך עם האנשים" (במדבר כב, לה)

י. חיי-מוהר"ן תו - אפלו אם הוא ז"ל בעצמו מצוה ומסכים לבלי להיות אצלו על ראשי השנה - חליכה להסתכל על זה, וצריכין לזהר מאד לבלי לשאל אותו שום שאלה על זה, פי הוא ישיב בודאי לבלי להיות, ואף-על-פי-כן בנקדת האמת לאמתו צריכין להיות דיקא.

וענין זה נוגע למה שאמרו רז"ל (מכות י): **"בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו"** - על פסוק (במדבר כב, לה): **"לך עם האנשים"**.

לו פח להתגבר ברצונו, עד שבכיוול יכריח רצונו יתברך למלאות תאוותו ורצונו הרע, וכמו שרואין בזה נפלאות תמים דעים למי שמשים לב על-זה, וכו' וכו'. (עין בפנים, אריכות מתק לשונו כמה משלים לצד הטוב ולהפך).

אך החלוק וההפרש יכולין הכל להבין - פי זה האיש הפשר, כל יסוד פונתו ורצונו הוא בשביל התכלית האחרון וכו'. וזה ההפך, משים כל מגמתו ורצונו לתאוות עולם-הזה ושרירות לבו הרע, ו**"בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו"** כנ"ל, וכמו שאמרו רז"ל (יומא לה): **"הבא לטהר מסייעין לו, הבא לטמא פותחין לו"**.

ואזי השם-יתברך מזמין לכל אחד סבות וסברות וחכמות בדעתו שיוכל לעשות ברצונו, עד שיש לו פח להחולק והבופר וכו' לומר סברות וחכמות של הבל, להטעות עצמו ואחרים מן האמת ולומר שהאמת אתו, אבל "האמת עד לעצמו, והחפץ באמת רואה היכן האמת-לאמתו".

וזה בחינת **'פתחת פי האתון'** - שהשם-יתברך פתח פי האתון, והיא בעצמה הוכיחה אותו. שנעשה גם שלא היה מעולם.

פי בזה הראה לו השם-יתברך, מאין נמשך פחו הטמא לפעל פעלות רעות, פי המשיך הזהמא על-עצמו כל-כך על-ידי תאות-נאות' בזהמא כזאת עם בהמה, עד שעל-ידי-זה היה לו פח דסטרא-אחרא בפיו הטמא.

פי כן מנהיג השם-יתברך עולמו - שמי שרוצה לפעל פעלות בקדשה, צריך שיהיה פרוש וקדוש גדול מאד כמו 'משה-רבנו' עליו-השלוש וכו', ולהפך בטמאה, היה 'פח בלעם' דיקא, על-ידי שטמא עצמו כל-כך וכו'.

ובזה הראה לו השם-יתברך - שאין פחו הטמא חס-ושלום ממנו ומעצמו, רק הכל ברצון השם-יתברך שברא העולם ברצונו בחק כזה, שיהיה פח להאדם להמשיך בבחירתו פחות העליונים ברצונו.

אבל אף-על-פי-כן - הכל ביד ה' "פחמר ביד היוצר" (ירמיה יח, ז), פי אין מלבדו, כמו שאמרו רז"ל לענין פשפים (חלו ז:) - רק שנותן להם פח לפי שעה בשביל הבחירה, אבל "אחר-כך גבי דיליה" (בראשית-

וענין זה ראינו מרבנו ז"ל כמה פעמים, בפרט בענין 'ראשי השנה' - שהיו אנשים שהיו להם מניעות, ושאלו אותו. והשיב להם: "שלא יהיו על ראשי השנה!"

והתחילו להתעקש: "הלא שמענו מכם גדל האזהרה להיות אצלכם על ראשי השנה!" - ועשה עצמו כמקפיד עליהם, וגער בהם: "שלא ידברו יותר!" - וכן עשו, ולא באו על ראשי השנה.

ואף על פי כן, אנהנו זכינו להיות רגילים לעמד לפניו, שמענו והבננו ברמז ובפרוש: "שפנימיות רצונו אינו נוהג בזה כלל!" - רק הוא מכרח לומר להם כך, מחמת ששואלים אותו על זה!"

וכן נוהג לדורות: שפשוט אין להרב והמנהיג על דבר שיש בו כעין מסירת נפש, צריך להשיב "לאו!" - אף על פי שבאמת לאמתו רצונו שימסר נפשו וישבר כל המניעות.

"מן ארם ינחני בלק" (במדבר כג, ז)

יא. ח"א יט, ד - "עץ הדעת טוב ורע" (בראשית ב, ט), זה לשון 'תרגום', שהוא 'אמצעי' בין 'לשון הקדש' ו'לשון של שבעין עממין'. לפעמים הוא בחינת 'משכיל', ולפעמים בחינת 'משכיל'.

זה בחינת "אשת פסילות" (משלי ט, יג) - שהולך ומפתה ה'רוח הקדש', 'לשון הקדש', 'אשה חכמה', בחינת "חכמות נשים" (שם יד, א), ומטיל בה זקמא.

ו'אשת פסילות' הזאת, מפתה ה'אשה חכמה' על ידי "אשה משכלת" (שם יט, ד) - כי עקר 'תגברת הקלפה' אינו אלא על ידי 'לשון תרגום', בבחינת (דברים כו, ה): "ארמי אבד אבי"; ובבחינת (במדבר כג, ז): "מן ארם ינחני בלק", שהוא לשון 'תרגום', לשון 'ארמי', שדרך שם מתעוררים לינק מהקדשה.

ועקר בנינה ושלמות 'לשון הקדש' - אינו אלא על ידי שפסילין הרע של ה'תרגום', ומעלין הטוב שב'תרגום' ל'לשון הקדש' וכו'.

"כי מראש צרים אראנו ומגבעות אשורנו" (במדבר כג, ט)

יב. לקוטי הלכות, ברנת השחר, ה, פו (על פי לקוטי מוהר"ן ח"ב ד, זאת הערכים) - "כי מראש צרים אראנו ומגבעות אשורנו" (במדבר כג, ט).

שישראל יש להם ירשה טובה מאבותיהם הקדושים אברהם יצחק ויעקב, ומתאמהות הקדושות - שהיו חזקים בה'רצון' מאד.

כי כל עבודת אברהם, וכל האבות והאמהות, היה רק 'רצון טוב' - כי אז היה קדם 'קבלת התורה', 'והיה כל התקרבותם להשם יתברך, רק על ידי 'רצון' ו'נדיבת לב'" (לקוטי מוהר"ן ח"א קמב), כי הם המשיכו האמונה הקדושה בעולם שהכל מתנהג ברצונו יתברך, ועקרו ובטלו ה'עבודה זרה' ו'חכמת הטבע' מן העולם.

וזהו: "כי מראש צרים אראנו" - בחינת (תהלים עג, כו): "צור לבבי וחלקי אלקים לעולם", שזהו בחינת 'רצון טוב' להשם יתברך.

וזהו: "ומגבעות אשורנו" - בחינת (שיר השירים ד, ו): "גבעת הלבונה", בחינת 'קדשת הבית' המקדש' (רש"י), ששם עקר האהבה והרצון בין ישראל לאביהם שבשמים, בחינת (שם ג, י): "תוכו רצוה אהבה" וכו' - כי שם כל הקרבנות שהיו עולים לרצון.

"הן עם לבדד ישכן" (במדבר כג, ט)

יג. לקוטי הלכות, ברנת השחר, ה, פז (על פי לקוטי מוהר"ן ח"ב ד, זאת הערכים) - "הן עם לבדד ישכן" (במדבר כג, ט) - שהם עם קדוש כזה, ששוכנים לבדד, שהם מקימים (ישעיה כו, כ): "לך עמי בא בחדריך, וסגר דלתך בעדה, חבי כמעט רגע עד יעבר זעם" - שהם מתבודדים בינם לבין קונם, ושופכים שיחתם לפניו בכל פעם, וחושבים בכל יום על אחריתם וסופם האחרון.

ועל ידי זה הם בטוחים מכל צר ואויב ומסטין - כי הם מסתירים עצמם בצל כנפיו יתברך תמיד, בבחינת (תהלים לב, ז): "אתה סתר לי" וכו', שזהו בחינת (דברים לג, כח): "וישכן ישראל בטח בך עין יעקב" וכו', בחינת (תהלים ד, ט): "כי אתה ה' לבדד לבטח תושיבני".

שעל ידי בחינת 'בדד', בחינת 'התבודדות' - על ידי זה שוכן ישראל בטח תמיד - "כי מי זה ערב את לבו לגשת אל השם יתברך" (ירמיה ל, כא), שהם מסתירים עצמן אצלו יתברך, בבחינת (שם צא, ה'ח"ט): "לא תירא מפחד לילה, מחץ יעוה יומם וכו', רק

בְּעֵינֶיךָ תֵּבִיט וְשִׁלַּמְתָּ רַשְׁעִים תִּרְאֶה, כִּי אַתָּה ה' מַחְסִי עַל־יּוֹן שְׁמֹתָ מֵעוֹנֵד."

כִּי הֵם שָׁמַיִם מְעוֹנִים וְדִירְתָם וּמִבְטָחָם אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ - עַל־יְדֵי ה'תְּבוֹדָדוֹתָם' - שְׁעוֹסְקִים לְסַלֵּק מִחֻשְׁבֹתָם מִכָּל הַהֶבְלִים שֶׁל זֶה הָעוֹלָם, וּלְבַטֵּל רְצוֹנָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

"וּבְגוֹיִם לֹא יִתְחַשֵּׁב" (במדבר כג, ט)

י.ד. לקוטי הלכות, ברנת השחר, ה, פז (על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב ד, ז'את הערבים) - **"ובגוים לא יתחשב"** (במדבר כג, ט), **"ובנימוס עממיא לא מתערבין"** (תרגום יונתן וירושלמי) - שאינם רוזפין אחר 'נימוסי העפוס', ואחר רבוי כלי בית, וכלי כסף ותכשיטין וכו', ושאר דברים המרבים הבל שלהם. רק מסלקים כל מחשבותם מכל זה, ומתבודדין ושופכים שיחם, ברצונות טובים, וכסופין חזקים, וגעגועים נמרצים, אליו יתברך.

"מי מנה עפר יעקב" (במדבר כג, י)

"מאי מי מנה עפר יעקב" - אלא במה עפר' יש בהן בישראל שהן עוסקים בהן בדברי תורה שהן מגינים על ישראל" (תנא דברי אליהו ורבה פכ"א)

טו. לקוטי הלכות, ברנת השחר, ה, פז (על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב ד, ז'את הערבים) - **"מי מנה עפר יעקב"** (במדבר כג, י) - **מי יוכל למנות ולשער יקרת קדשת כל פסיעה ופסיעה שדורכים על העפר, כשהולכים לדברים שבקדשה, כגון לבתי-כנסיות ולבתי-מדרשות, ולקבל פני רבם דקדשה, ולשפך שיחם בהתבודדות לפני השם יתברך.**

שמכל פסיעה ופסיעה שדורסים על העפר - נעשים תקונים ושעשועים גדולים למעלה, שאי אפשר למנותם ולשערם.

"ומספר את רבע ישראל, תמת נפשי מות ישרים ותהי אחריתי כמהו" (במדבר כג, י)

טז. לקוטי הלכות, ברנת השחר, ה, פז (על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב ד, ז'את הערבים) - **"ומספר את רבע ישראל"** (במדבר כג, י) **"נאמר על הארבעה דגלים"** (תרגום אוניקלוס ויונתן). **"ואלו הארבעה דגלים, הם בחינת ארבעה מחנות השכינה" וכו' (זהר במדבר קיח: בהעלותך קנד), שנמשכין מד' ד'אחד" - ששם עקר הבטול אל רצון האינסוף.**

וכל־זה הוא בחינת 'תפלה ושיחה והתבודדות' - שעקר השיחה והתבודדות צריך להיות עד שיבטל עצמו, שיבטל כל רצונותיו לרצון השם יתברך.

וזהו בחינת **'משפט'** שנזכר בדבריו ז"ל בכמה מקומות (לקוטי מוהר"ן ח"א טו, ועוד): **"שצריך האדם לשפט עצמו על כל דבר: אם כך ראוי לו לבלות ימיו" וכו', ומבאר בהתורה "היכל הקדש" (ח"א נט): "שבחינת 'משפט' זה בחינת רבוע, בחינת 'השן המשפט' שנאמר בו (שמות כח, טז): 'רבוע יהיה כפול'".**

נמצא: שה'משפט' שהאדם צריך לחשב עם עצמו, ולשפט את-עצמו, שזהו בחינת 'התבודדות ושיחה בינו לבין קונו' - הוא בחינת "רבוע" - ועל-שם-זה בעצמו נקרא [החשן-המשפט]: "רבוע".

כִּי עֵקֶר הַהִתְבּוּדוֹת וְהַשִּׁיחָה - צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּהַתְחַזְקוֹת רְצוֹנוֹת טוֹבוֹת לְהִשָּׁם-יִתְבָּרַךְ - עַד שִׁיכָלֵל בְּאַחֲדוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, בְּבַחֲיַנַּת ד' דְּאֶחָד, מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא, בְּבַחֲיַנַּת (יחזקאל לו, ט): **"מארבע הרוחות באי הרוח" - שמכל ארבע רוחות העולם שנתפזר דעתו לשם, ישוב מכלם לד' דאחד, להכלל ב'רוח השם' שהוא רצונו יתברך, כי רוח' לשון רצון'.**

כִּי זֶה עֵקֶר ה'הִתְבּוּדוֹת' - שְׁצָרִיךְ לְהִתְבּוּדֵד וּלְחַשֵּׁב עִם עֲצָמוֹ: **"היכן הוא בעולם? - ולהיכן נתפזר דעתו ומחשבתו ורצונו? - ולהיכן נשלף ונתעה על-ידי מעשיו ומחשבותיו?"**

עַד שֶׁעַל־פִּי רַב רוֹאֶה בְּעֲצָמוֹ: שָׂאִין לוֹ מְקוֹם וְרוּחַ מְאַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם לְבָרַח לְשָׁם, וּלְהִתְחַבֵּא שָׁם מִפְּגַעֵי הָעוֹלָם בְּגַשְׁמִיּוֹת וְרוּחָנִיּוֹת בְּגוֹף וּנְפֶשׁ וּמְמוֹן וּפְרִנְסָה, בְּבַחֲיַנַּת (תהלים קלט, ז): **"אנה אלך מרוחק" וכו'.**

עַד שְׁרוּאָה: שָׂאִין לוֹ מְנוּס, כִּי אִם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ לְבַד, בְּבַחֲיַנַּת: **"ממך נסתי ושבתי אליך", וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (תהלים נט, יז): "ומנוס ביום צר לי".**

וּבְשִׁבִיל זֶה: בְּחִינַת ה'משפט' הנ"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'הִתְבּוּדוֹת', נִקְרָא רְבֻעֵי, בְּחִינַת: **"רבע ישראל"** - כִּי זֶה הָעוֹסֵק בְּזֶה בְּאֵמֶת, הוּא מִתְהַפֵּךְ בְּדַבְּרָיו לְכָל צַד מְאַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם, שֶׁבָּהֶם כָּלֹלִים כָּל מַה שֶּׁנַּעֲשֶׂה בְּעוֹלָם.

"ויקחהו שדה צפים" (במדבר כג, יד)

יז. ח"א סה, ב-ד - אילנות ועשבים, הם בחינת נשמות קדושות, וכשהנשמות עושין פרות, שעושין רצונו של מקום - אזי מאירין עיני 'בעל השדה' שעוסק בצרף תקונו, ויכולין להיות 'צופין' ורואין במקום שצריד, וזה בחינת: "שדה צפים" (במדבר כג, יד).

אבל פשאין עושין רצונו יתברך חסוֹשֵׁלֹם - אזי נתחשבים עיניו. וזה בחינת: "שדה בוכים" (אהלֹת פי"ח מ"ז; מועד-קטן ה:), כי 'בכי' הוא 'קלקול' הראות, כמו שכתוב (קהלת יב, ב): "ושבו העינים אחר הגשם", ודרשו רז"ל (שבת קנא:): "זה הראות שהולך אחר הבכי".

וכשעיניו מאירות וצופות בבחינת 'שדה צופים' - אזי יכול להסתכל בכל אחד ואחד להביאו אל התכלית וכו'. ואזי יכול לעשות אחד מכל התפלה וכו'. וכשרואה באחד שרחוק מהתכלית, אזי אין תפלתו עדין בשלמות פראוי, כי אינו יכול לעשות אחד מכל התפלה וכו' (עין בפנים).

וזה בחינות (שבת קד:): "מנצפ"ך צופים אמרו" וכו', שתקנו הי בתחלת תבה והי בסוף תבה. "צופים" - זה בחינות ה'בעל-השדה', כשעיניו בבחינות "שדה צופים" - אזי יכול לתקן ולהסתכל על אותם שהם סמוכים אל התכלית, וכשעומדים בסוף התפלה עדין הם בתחלת התבה, ועל אותם שהם רחוקים מהתכלית, והם בחינות 'סוף תבה' וכו', ומתקנים אותם, ומביאים אותם אל התכלית. [תפלה ז]

"לא איש אל ויכזב" (במדבר כג, יט)

יח. ח"א סו, ג - א"ל, הוא בחינת 'אמת' - בחינת (במדבר כג, יט): "לא איש אל ויכזב", שהוא בחינת 'יעקב', כמו שאמרו רז"ל (מגלה יח:): "מנין שקראו הקדושי-ברוך-הוא ליעקב א"ל, שנאמר: 'ויקרא לו אל אלקי' וכו' (בראשית לג, כ) - כי 'יעקב' בחינת 'אמת'.

יט. ח"ב ב, ד - א"ל, זה בחינת 'תפלה', כי 'א' ל' על-שם הכה, שהוא 'תקוף ובעל היכלת'. ועל-ידי ה'תפלה' נקראין 'ישראל' בשם 'א"ל', בבחינת (מגלה יח:): "מנין שקראו הקדושי-ברוך-הוא

עד שרואה דחקו ועמלו ומרירותו וכו' שאין לו מקום לנוס רק לנוס להשם-יתברך, להפיל בד' דאחד, כי השם-יתברך נמצא בכל עת לכל קוראיו, אפלו אם נתעו כמו שנתעו, כי רחמיו אינם פלים לעולם.

וזה: "ומספר את רבע ישראל" - שאין מי שיוכל למנות ולספר מה שנעשה מבחינת "רבע ישראל", שהוא 'משפט' ו'התבודדות' הנ"ל, איך הם שבים מכל מקומות שנתעו לשם להשם-יתברך, להפיל באחדותו יתברך, בד' דאחד, על-ידי 'התחזקות-הרצון' באמת - פי בודאי אי-אפשר לשער מה שנעשה בזה.

וכל מי שזוכה להתחזק בזה להיות רצונו חזק תמיד אל האמת, ולא ירפה את הרצון הטוב, אפלו אם יעבר עליו מה - בודאי סוף כל סוף יהיה אחריתו טוב, שעל זה אמר (במדבר כג, י): "תמות נפשי מות ישרים הללו, ותהי אחריתי כמהו".

כי אמר על עצמו: שידע קלקולו וזהמתו העצומה שאין דגמתו פנ"ל, אף-על-פי-כן אמר: "הלואי והייתי זוכה אפלו אנכי לילך בדרך זה, להתחזק מעתה ברצונות טובים, ולפרש שיהתי בכל יום לפניו יתברך, ולשפט עצמי בכל עת בבחינה הנ"ל - אז הייתי זוכה גם פן לאחרית טוב!" - בבחינת: "ותהי אחריתי כמהו".

וכל-זה אמר, מחמת ההכרח שעקם השם-יתברך את פיו לברך את ישראל, ולחזקם ברצונות טובים והתבודדות, שיהיו חזקים בזה לעולם.

ומזה אנו מבינים: מה היה בדעתו להפך: לחלק על-פל-זה, ולרחקם חסוֹשֵׁלֹם מכל-זה, על-ידי דבוריו וליצנות שכלו וכו' הרעים.

אך השם-יתברך ברחמיו, הפך הקללה לברכה, עד שהכרח לברכם ולחזקם באמת פנ"ל, וכמו שאמרו רז"ל (במדבר רבא כ, יט): "מברכותיו של אותו רשע אנו למדים מה היה בלבו" וכו'.

ובודאי היה לו גם אחר-כך בחירה, לאחז על-פל-פנים מאז באהבת קדשת ישראל, אבל היה 'קשה ערף', ועמד ברשעו גם אחר כך - עד שיעץ את בלק להכשילם בזנות על-ידי התגרות בזה, כי היה יודע גדל כח היצר-הרע, שיהיה קשה להם לעמד בזה.

לַיעֲקֹב אֵיל, שְׁנֵאמַר: וַיִּקְרָא לוֹ אֵיל" וכו' (בראשית לג, כ).

פי על־ידי ה'תַּפְלָה' - כּבִּיכּוֹל אָנוּ לּוֹקְחִין לַעֲצָמֵנוּ הַבַּח מִמֵּנוּ יִתְבָּרַךְ, כּי אָנוּ מִבְּטְלִין גְּזֵרוֹתָיו. - וְעַל־כֵּן נִקְרְאִין 'יִשְׂרָאֵל', 'אֵיל'.

וּכְמוֹ שְׁאָמְרוּ רַז"ל (ירוּשְׁלָמִי תַעֲנִית פ"ב ה"א, עַל בַּמִּדְבָּר כג, יט): "לֹא אִישׁ אֵל וּיְכֹזֵב", "לֹא אִישׁ הוּא" [מֹשֶׁה רַבֵּנוּ] שֶׁעָשָׂה דְבָרֵי אֵיל' כְּכֹזֵב" - כּי עַל־יְדֵי ה'תַּפְלָה', מִבְּטְלִין גְּזֵרוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֵזִי 'יִשְׂרָאֵל' נִקְרְאִין 'אֵיל'.

"הנה ברך לקחתי וברך ולא אשיבנה" (במדבר כג, כ)

כ. ח"א לו, ו - זֶה הוּא כָּלֵל גְּדוֹל: כּי "מִפִּי עֲלִיּוֹן לֹא תֵצֵא" (אֵיכָה ג, לח) כִּי־אִם 'אוֹר פְּשׁוּט'. אֵךְ לְפִי בַחֲיִנַת כְּלִי הַמִּקְבֵּל הָאוֹר, כֶּךָ נִצְטִיר הָאוֹר בְּתוֹכוֹ וְכו'.

כּי 'אוֹר הַפְּשׁוּט' הֵבֵא מִלְעִיל - הוּא בַחֲיִנַת 'קְמִיץ וּסְתִים'. אֵךְ לְפִי בַחֲיִנַת הַכְּלִי הַמִּקְבָּלִים - הוּא בַחֲיִנַת 'צִירִי', שֶׁנִּצְטִיר הָאוֹר לְפִי בַחֲיִנַת ה'כְּלִי'.

וְעַל־כֵּן פְּתִיב בְּבַלְעָם (בַּמִּדְבָּר כג, כ): "הִנֵּה בָרַךְ לְקַחְתִּי" - ב'קְמִיץ'. "וּבִרְךָ וְלֹא אֲשִׁיבֵנוּ" - ב'צִירִי'. כּי אִפְלוּ ה'לְקִיחָה' שֶׁהִיא בַּבַּחֲיִנַת 'קְמִיץ וּסְתִים', הִיא בַּבַּחֲיִנַת 'בִּרְךָ'.

רְאִיָּה לָזֶה: כּי הוּא הִיָּה רוֹצֵה לְהַצְטִיר לְפִי בַחֲיִנַת ה'כְּלִי' שְׁלוֹ, בַּחֲיִנַת 'קְלָלָה', וְלֹא הִיָּה יְכוֹל לְהַשִּׁיב וּלְצַרְף וּלְהַצְטִיר כָּלֵל לְפִי בַחֲיִנַתוֹ. וְזֶה: "וּבִרְךָ וְלֹא אֲשִׁיבֵנוּ". וּמִפְּנֵי שֶׁהִיָּה בְּשַׁעַת לְקִיחָה, הוּא בַּחֲיִנַת 'בִּרְךָ' וְכו'.

וְזֶה שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים יא, כו): "רְאֵה אֲנֹכִי נָתַן לַפְּנִיכֶם בְּרָכָה וּקְלָלָה". "לַפְּנִיכֶם בְּרָכָה וּקְלָלָה" דִּיקָא, כּי 'לְמַעַלָּה' הוּא בַּבַּחֲיִנַת 'קְמִיץ', שְׁקִמְץ וּסְתִים. כּי מִלְּפָנֵי הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ־הוּא יוֹצֵא 'אוֹר פְּשׁוּט', 'אוֹתִיּוֹת פְּשׁוּטִים'.

אָבֵל "לַפְּנִיכֶם" לְמַטָּה - 'נִצְטִיר' ה'אוֹר' לְפִי בַּחֲיִנַת ה'כְּלִי' שֶׁיֵּשׁ לוֹ. כּי לְפִי הָאָדָם כֵּן נַעֲשֶׂה הַצְרוּף. אִם הוּא 'אָדָם טוֹב', נַעֲשֶׂה 'צְרוּף שֶׁל בְּרָכָה'. וְאִם לֹא, לְהַפְּךָ.

וּבִשְׂבִיל זֶה יַעֲץ בְּלָעָם לְבָלֵק לְהַכְשִׁילָם בְּדַבַּר עֲרוּה - כְּדִי לְקַלְקֵל 'כְּלִיהֶם'.

וְזֶה שֶׁהִתְמִיָּה אֶת עֲצָמוֹ בְּלָעָם עַל־זֶה: "הִנֵּה 'בִּרְךָ' לְקַחְתִּי, וּבִרְךָ' וְלֹא אֲשִׁיבֵנָה"? - "בִּרְךָ" ב'קְמִיץ'. גַּם "לְקַחְתִּי" מִשְׁמַע: בְּרִצּוֹנוֹ לְקַח.

[תַּפְלָה א]

[וְעֵינַן בְּאֲרִיכוֹת 'בְּלִקוּטֵי־הַלְכוֹת': בְּרִכּוֹת־הַתּוֹרָה א / קְרִיאַת־שְׁמַע ד / קְרִיאַת־שְׁמַע־שְׁעֵל־הַמַּטָּה א / פֶּסַח ה / יִיְרֵנְסָךְ ד / נִזְקִיר שְׁכָנִים ב].

"לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל" (במדבר כג, כא)

כא. ח"א לא, בסוף - מְאֹד יָקָר ה'פְּסוּפִין וְה'הַשְׁתוֹקְקוֹת' לְדַבֵּר שֶׁבְקִדְשָׁה, כּי עַל־יְדֵי ה'פְּסוּפִין' נַעֲשִׂין 'נִפְשׁוֹת'. שֶׁעַל־יְדֵי שְׁנִכְסָף וּמִשְׁתוֹקֵק לְדַבֵּר - אֵזִי לְפִי הַפְּסוּפִין וְהַהַשְׁתוֹקְקוֹת, נַעֲשׂוּ 'נִקְדוּת', וְנִצְטִירִין ה'אוֹתִיּוֹת' שֶׁבַתּוֹף הַדְּבַר שֶׁהוּא נִכְסָף - שֶׁהֵם בַּחֲיִנַת 'נִפְשׁ' שֶׁמִּקְבָּלִין עַל־יְדֵי ה'פְּסוּפִין'.

הֵינּוּ: אִם נִכְסָף לְדַבֵּר טוֹב, נַעֲשֶׂה מִהַפְּסוּפִין נִפְשׁ קְדוּשָׁה. וְכֵן לְהַפְּךָ אִם נִכְסָף לְרַע' חֲסִי־שְׁלוֹם.

וּכְדִי שֶׁתֵּצֵא הַנִּפְשׁ מִכַּח אֵל הַפַּעַל, צְרִיךְ לְדַבֵּר בַּפֶּה, הַפְּסוּפִין וְהַשְׁתוֹקְקוֹת וְכו'. וְעַל־יְדֵי־זֶה נִגְמָרִין וַיּוֹצֵאִין הַנִּפְשׁוֹת וְכו', וְנִצְטִירוּ וְנַעֲשִׂין 'כְּלִי' לְקַבֵּל טוֹב וְכו'.

וְזֶה שְׁאָמְרוּ רַז"ל (בִּיצֵה טז, עַל שְׁמוֹת לֹא, יז): "וַיִּנְפֹּשׁ, כִּיּוֹן שֶׁשָּׁבַת, וַי אָבְדָה נִפְשׁ". הֵינּוּ: שֶׁבַת־חַלַּת הַשְּׁבַת שֶׁצְרִיךְ לְקַבֵּל נִפְשׁ יִתְרָה, אָנוּ זוֹכְרִין מ'אָבְדַת הַנִּפְשׁ' בַּחֵל, וְאוֹמְרִים: "וַיִּנְפֹּשׁ, וַי אָבְדָה נִפְשׁ", וּמִתְחִילִין לְהַתְנַעֲנֵעַ אַחֲרֶיהָ. וְעַל־יְדֵי־זֶה בַּעֲצָמוֹ שְׁאָנוּ מִתְנַעֲנְעִין אַחַר הַנִּפְשׁ, מִזֶּה בַּעֲצָמוֹ נִתְהַוָּה ה'נִפְשׁ הַיִּתְרָה'.

וְזֶה שֶׁפָּתוּב (בַּמִּדְבָּר כג, כא): "לֹא הִבִּיט אֹן בִּיעֲקֹב" - עַל דֶּרֶךְ שֶׁדָּרְשׁוּ רַז"ל (קְדוּשִׁין לט): "מִחֲשָׁבָה רָעָה אֵין הַקְּדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא מְצַרְפָּה לְמַעֲשֶׂה". וְזֶהוּ: "לֹא הִבִּיט אֹן", רְאִישֵׁי־תְבוּת: "וַי אָבְדָה נִפְשׁ" (בִּיצֵה שם), שֶׁהוּא בַּחֲיִנַת ה'הַשְׁתוֹקְקוֹת וּכְסוּפִין' - הֵינּוּ: שֶׁהַשְׁתוֹקְקוֹת וּכְסוּפִין רָעִים אֵין הַקְּדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא מְצַרְף. וְזֶה: "לֹא הִבִּיט אֹן בִּיעֲקֹב".

כב. ח"ג יז - דֶּרֶךְ הַשְּׁמִי־תְבָרַךְ: לְהִבִּיט עַל הַטּוֹבוֹת שֶׁעוֹשִׂין, וְאֵף שֶׁנִּמְצָא בָּהֶם גַּם־כֵּן מַה שְׁאִינוּ טוֹב, אֵינוּ מִסְתַּכֵּל עַל־זֶה. כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב

(במדבר כג, כא): "לא הביט און ביעקב" [וּפָרַשׁ רַש"י: "לא הביט הקדוש־ברוך־הוא און שביעקב" - שפשוטו עוברין על דבריו, אינו מדקדק אחריהם להתבונן באוניות [און] שלחם ובעמלן שהם עוברים על דתו].

מפלי־שפן: שהאדם אסור לו להביט על חברו לרעה, למצא בו דוקא מה שאינו טוב, ולחפש למצא פגמים בעבודת חברו. רק אדרבא: מחיב להביט רק על הטוב. [תפלה ו]

כג. ספר־המזות, בטחון ח"ב ב; הרהורים ח"ב ב - מי שנשמר מ'הרהורי עבודה־זרה' - זוכה בכל־פעם ל'בטחון', עד שאינו דואג מה יאכל למחר. והוא במדרגת (תהלים סח, ט): "ברוך ה' יום יום". ועל־ידי־זה [הקדוש־ברוך־הוא] "לא הביט און ולא ראה עמל בו" (במדבר כג, כא), וכל הנוגע בו פאלו נוגע בבתי־עינו.

"ה' אלקיו עמו ותרועת מלך בו" (במדבר כג, כא)

כד. ח"ב ה, יא - 'תרועה', זה בחינת 'רוח נבואה', בבחינת (במדבר כג, כא): "ה' אלקיו עמו ותרועת מלך בו", ותרגומו: "ושכינת מלכיהון בהון": הינו: 'השראת השכינה', בחינת 'נבואה'.

כה. שיחות־הר"ן קב - "ה' אלקיו עמו ותרועת מלך בו" (במדבר כג, כא). "ותרועת" - לשון 'שבירה', כמו שכתוב (תהלים ב, ט): "תרעם בשבת ברזל".

הינו: כשמשרין ה'כפירות' - אזי: "מלך בו" - שמוצאין 'המלך יתברך' גם בתוך הכפירות עצמן, פי גם בהכפירות בעצמן מלבש חיותו יתברך.

"נעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל" (במדבר כג, כג)

כו. ח"ב א, א - איש הישראלי נברא, שיהיה לו ממשלה על המלאכים, וזה התכלית והסוף של ישראל, כמו שאמרו רז"ל (ירושלמי שבת פ"ב): "עתידין צדיקים שיהיה מחצתן לפנים ממלאכי־השרת", שנאמר (במדבר כג, כג): "נעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל" - שהמלאכים יצטרכו לשאל מישראל, כשירצו לידע מה פעל אל.

וצריך כל־אחד לראות: שיבוא לזה התכלית, שיהיה לו ממשלה על מלאכים. אך צריך לשמר עצמו מאד: שלא יקנאו בו מלאכי־השרת ויפילו אותו חס־ושלום.

כז. ח"ב ז, י - על־ידי 'פכליות בן ותלמיד', על־ידי־זה מי שהוא איש־חיל, יכול לקבל בעת האכילה 'הארת הרצון', שיאיר לו הרצון בעת האכילה, וישתוקק ויכסף מאד אליו יתברך ברצון מפלג וכו'.

[בלקוטי־עצות, 'אכילה' טז: מי שזוכה לרבי אמתו שיודע להאיר הארה הקדושה בישראל כראוי, והוא איש חיל ולא להפך שקורין 'שלימזלניק', על־ידי־זה יכול לקבל בעת האכילה 'הארת הרצון' המפלג, דהינו שיאיר לו הרצון בעת האכילה, וישתוקק ויכסף מאד אליו יתברך, ברצון מפלג בלי שעור בלי שום ידיעה, שלא ידע כלל מה הוא רוצה, רק רצון פשוט בכלות הנפש אליו יתברך].

וזה בחינת (תהלים קמה, טו): "ואתה נותן להם את אכלם בעתו". "בעתו" - זה בחינת 'הארת־הרצון', בחינת (במדבר כג, כג): "נעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל" - כמו שאמרו רז"ל (ירושלמי שבת פ"ב): "עתידין צדיקים שיהיה מחצתן לפנים ממלאכי־השרת". "מחצה" - זה בחינת 'מקיפים', ה'מחצה של השכל'.

ולעתיד יהיה 'מחצות המקיפים של הצדיקים', למעלה מ'מקיפים של מלאכי־השרת', ואז יהיה השגתם בחינת מ'ה', בחינת: "מ"ה פעל אל" - בחינת 'הארת־הרצון' שהוא למעלה מן הכל.

ומה שמתגלה 'הארת־הרצון' בעת האכילה דוקא - כי ה'פרנסה' נמשך מה'מלכות' וכו', ועל־כן מי שרוצה לקבל 'פרנסה', צריך שיהיה לו 'קצת ממשלה' וכו', וה'מלכות' מקבל ה'פרנסה' מן ה'ידים' שיש ב'ים־החכמה' וכו', בבחינת (תהלים שם, טז): "פוחת את ידך ומשביע לכל חי רצון" - הינו: שה'פרנסה' נמשכת מבחינת ה'ידים'.

וזהו: "ומשביע לכל חי רצון" - בחינת 'הארת־הרצון' שמתגלה בתוך ה'פרנסה', בבחינת: "ואתה נותן להם את אכלם בעתו" כנ"ל וכו'.

וזהו (תהלים קד, כז): "לתת אכלם בעתו", 'בעתו' דיקא, בחינת 'הארת־הרצון' שמתגלה בתוך ה'פרנסה', שהוא בחינת: "נעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל", בחינת: "ואתה נותן

לָהֶם אֶת אֲכֻלָּם בְּעֵתוֹ, בַּחֲנִינִת: "פּוֹתַח אֶת יָדְךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן" בִּנְל.

וְזֶהוּ (קִהְלֵת י, יז): "שְׂרִידָה בְּעֵת יֹאכְלוּ". "בְּעֵת" - זֶה בַּחֲנִינִת 'הַתְּגַלּוֹת־הַרְצוֹן' שְׁמִתְגַּלָּה בְּשַׁעַת אֲכִילָה, בַּחֲנִינִת: "בְּעֵת יֹאמְרוּ" וְכוּ' בִּנְל.

"לֹא יִשְׁנֵב עַד יֹאכֵל טָרֶף וְדָם חֲלָלִים יִשְׁתֶּה"

(בַּמִּדְבָּר כג, כד)

כַּח. ח"א יז, גִּדְ-הַיּוֹז - לְהַכְנִיעַ וּלְבַטֵּל 'כְּסִילוֹת הַשִּׁבְלִי, הוּא עַל-יְדֵי בַּחֲנִינִת 'מִזְבַּח', 'אֲכִילָה בְּכַשְׂרוֹת'.

וְזֶה בַּחֲנִינִת (זְבַחִים נג): "מִזְבַּח בְּחֻלְקוֹ שֶׁל טוֹרֶף", בַּחֲנִינִת (תְּהִלִּים קיא, ה): "טָרֶף נָתַן לִירְאִיו", בַּחֲנִינִת 'אֲכִילָה בְּכַשְׂרוֹת', שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מְכַנְיַעִין וְ'טוֹרְפִין' אוֹתָן, הֵינּוּ הַקְּלָפוֹת וְהַכְּסִילוֹת.

וְלֹה־שְׁלִים 'פְּגָם הַמִּזְבַּח', 'פְּגָם־הָאֲכִילָה' - הוּא עַל-יְדֵי 'גְּרִים' - כִּי ה'עֲבוּדָה־זָרָה' אֵין לָהֶם כַּח כִּי אִם מ'פְּגָם הַמִּזְבַּח'.

וְזֶה שְׁכַתוּב (מְלָכִי א, יא): "בְּכָל מְקוֹם מְקַטֵּר וּמִגִּישׁ לְשָׁמַיִם" - כִּי כַּחֵם הוּא מ'פְּגָם חֲלָקֵי הַמִּזְבַּח, מִה'נִיצוּץ־הַקְּדוּשׁ' שֶׁל ה'מִזְבַּח־דְּקֻדְשָׁה' שֶׁנִּפְּל לְשָׁם. וְעַל-יְדֵי ה'גְּרִים' - שְׁמִשְׁלִיד אֲמוּנָתוֹ אַחֵר אֲמוּנַת יִשְׂרָאֵל - מְכַנְיַע ה'עֲבוּדָה־זָרָה' שֶׁנַּעֲשָׂה מ'פְּגָם חֲלָקֵי הַמִּזְבַּח, וְחוֹזְרִין 'נִיצוּצֵי חֲלָקֵי הַמִּזְבַּח' לְמְקוֹמָם, וְנִשְׁלַם הַמִּזְבַּח.

וְזֶה בַּחֲנִינּוֹת (בַּמִּדְבָּר כג, כד): "לֹא יִשְׁנֵב עַד יֹאכֵל טָרֶף וְדָם חֲלָלִים יִשְׁתֶּה", וְתַרְגוּמוֹ: "וְנִכְפְּסֵי עַמְמֵי־יִרְתִּי".

"יֹאכֵל טָרֶף" - זֶה בַּחֲנִינּוֹת 'שְׁלֵמוֹת הַמִּזְבַּח', בַּחֲנִינִת 'מִזְבַּח בְּחֻלְקוֹ שֶׁל טוֹרֶף' בִּנְל, וְזֶה נַעֲשָׂה עַל-יְדֵי: "וְנִכְפְּסֵי עַמְמֵי־יִרְתִּי" - הֵינּוּ עַל-יְדֵי 'גְּרִים', כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲז"ל (בְּבִאֲרֵתָא מִב. נג: קמט. ועוד) לְעַנְּנֵן יְרֵשֶׁת הַגֵּר: "כָּל הַקּוֹדֵם בְּנִכְפְּסֵי הַגֵּר, זָכָה".

אֵךְ אֵיךְ אֲפָשֶׁר לַעֲשׂוֹת גְּרִים? - עַל-יְדֵי 'צְדָקָה'. כִּי עַל-יְדֵי 'צְדָקָה' לֹקַח לַעֲצֹמוֹ רַעִים וְאוֹהֲבִים, וְעַל-יְדֵי־זֶה נִזְדַּבֵּךְ הָאוִיר, וְנִתְרַבֶּה הָאוִיר הַנֶּחַ וְהַזֶּךְ. וְאֵזִי בְּשִׁמְדַּבֵּר דְּבִיּוֹר הַיִּשְׂרָאֵלִי, דְּבִיּוֹר הַקְּדוּשׁ, נִכְתָּב וְנַחֲקָק בְּהָאוִיר וְהוֹלֵךְ וְנִשְׁמַע לְמַרְחֻק, וְאֵזִי הַדְּבִיּוֹר נִכְתָּב בְּסִפְרֵיהֶם שֶׁל הַעֲבוּדָה־זָרָה, וְהֵם מוֹצֵאִים בְּסִפְרֵיהֶם הַפֶּךָ אֲמוּנָתָם, וְנִתְגַּדְּרִים.

וְזֶה מַחֲמַת בַּחֲנִינִת ה'טוֹב־הַכְּבוֹשׁ' תַּחַת יָדָם וְכוּ'. - וּבַתְּחִלָּה זֶה ה'טוֹב־הַכְּבוֹשׁ' זֹכֵר שְׂבָא מִמְּקוֹם קְדוּשׁ וְעֲלִיּוֹן מְאֹד, וְאַחֲרֵיכֵן מִתְגַּבְּרִין וְכוּבְשִׁים אוֹתוֹ, עַד שֶׁהַטוֹב שׁוֹכַח מַעֲלָתוֹ.

וְעַל-יְדֵי הַדְּבִיּוֹר הַיִּשְׂרָאֵלִי בִּנְל, אֵזִי זֶה ה'טוֹב־הַכְּבוֹשׁ' שָׁם, מוֹצֵא אוֹתוֹ בְּסִפְרֵיהֶם, וְנִזְכָּר מַעֲלָתוֹ שְׂבָא מִמְּקוֹם עֲלִיּוֹן מְאֹד, וּמִתְחִיל לְהַצְטַעַר וּלְהִתְגַּעֵגַע שֶׁנִּפְּל מִמְּקוֹם גְּבוּהָ, וְעַתָּה כְּבוֹשָׁה בְּיָדָם.

וּמַחֲמַת שְׂכָבֵר נִקְשֵׁר וְנִתְפָּס מְאֹד הַטוֹב אֲצֻלָּם בְּקִשְׁרֵי קִשְׁרִים, עַל-יְבֹן כְּשִׁמְתַּחֲלִיל לְחַזֵּר, מוֹשֵׁף וְתוֹלֵשׁ עִמּוֹ עוֹד מִהֲרַע שְׁלָהֶם, וְזֶה הוּא בַּחֲנִינִת הַגְּרִים, בַּחֲנִינִת הַרַע שֶׁנִּתְלַשׁ מֵהֶם עִם הַטוֹב.

וְלַכְּפֻעִים כְּשֶׁהֲרַע רּוֹאֵה שֶׁהַטוֹב מִשְׁתוֹקֵק וּמִמְשִׁיד עֲצָמוֹ וְרוֹצֵה לְחַזֵּר לְמְקוֹמוֹ - מִתְגַּבְּרִים עַל הַטוֹב בְּיוֹתֵר וּמְבִיאִים אוֹתוֹ לְתוֹךְ הַעֲלָמָה יִתְרָה, לְתוֹךְ פְּנִימִיּוֹת מַחֲשַׁבְתָּם, שְׁמִתַּחֲלִילִים לְחַשֵּׁב מַחֲשָׁבוֹת עַל הַטוֹב, וּמְכַנְיַסִּים הַטוֹב בְּהַעֲלֵם וְהַסְתֵּר יוֹתֵר.

וְאֵזִי יוֹצֵא הַטוֹב עַל-יְדֵי הוֹלְדָה שְׁמוּלֵי־דִים, בְּזַרַע הַיְלּוּדִים. כִּי הַטוֹב גְּנוּז וְנִעְלָם בְּפְנִימִיּוֹת מַחֲשַׁבְתָּם וּמַחֵם, וּמִשָּׁם הַהוֹלְדָה. וְאֵזִי אֵין כַּח בְּהֲרַע שֶׁל הַיְלּוּדִים לְהַתְגַּבֵּר עַל הַטוֹב שְׁבַתוֹכָם, וְיוֹצֵא הַטוֹב עַל-יְדֵי הַיְלּוּדִים, וְנַעֲשׂוּ גְרִים.

וְזֶה בַּחֲנִינִת: "לֹא יִשְׁנֵב עַד יֹאכֵל טָרֶף" - בַּחֲנִינִת 'שְׁלֵמוֹת הַמִּזְבַּח' בִּנְל. "וְדָם חֲלָלִים יִשְׁתֶּה", וְתַרְגוּמוֹ: "וְנִכְפְּסֵי עַמְמֵי־יִרְתִּי" - הֵינּוּ בַּחֲנִינִת 'גְּרִים' הַנְּל.

וְזֶה: "וְנִכְפְּסֵי עַמְמֵי־א" - בַּחֲנִינִת הַטוֹב שֶׁנִּתְכַּפְּסָה אֲצֻל הַעֲבוּדָה־זָרָה, שֶׁהִבִּיאָו אוֹתוֹ בְּהַעֲלֵם וְהַסְתֵּר בְּפְנִימִיּוֹת מַחֲשַׁבְתָּם בִּנְל, שִׁיּוֹצֵא עַל-יְדֵי זַרַע הַיְלּוּדִים וְנַעֲשִׂין גְּרִים - וְעַל-יְדֵי־זֶה נִשְׁלַם הַמִּזְבַּח.

"שְׁתֵּם הָעֵין" (בַּמִּדְבָּר כד, ג)

כַּט. ח"א לו, א-ב - 'שְׁבַעִים־פְּנִים' שֶׁל תּוֹרָה, הֵם כְּנִגְד 'שְׁבַעִים־לְשׁוֹן'. וְזֶהוּ כָּלִל: שְׁכָל נֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל קֹדֵם שִׁישׁ לָהּ הַתְּגַלּוֹת בַּתּוֹרָה וּבַעֲבוּדָה, מְנַסִּין וּמְצַרְפִּים אוֹתָהּ ב'גְּלוֹת שֶׁל שְׁבַעִים־לְשׁוֹן, הֵינּוּ: ב'תְּאוּתִיהֶן'. וּכְלָלוֹת שְׁבַעִים־לְשׁוֹן שֶׁל 'מִדּוֹתֵיהֶן הַרְעוֹת' - הִיא 'תְּאוּת־נְאוּף'.

ו"בלעם היה פנגד משה בקלפה" וכו' (זהר בלק קצג). גם אותיות 'בלעם' מרמזין שהוא בקלפה פנגד התורה וכו', ע' [של בלעם] פנגד ע' פנים וכו'. ומחמת שהוא בקלפה, לפיכך הוא משקע בתאוה הזאת ביותר.

ובשביל זה דרשו חז"ל (ברכות יב: על במדבר טו, לט): "ואחרי עיניכם, זו נאופ" [בחינת ע' הנ"ל]. גם בלעם נקרא "שתם העין" (במדבר כד, ג"טו) - מחמת שהוא כלליות מדה רעה של מדות רעות של השבעים לשון. [תפלה א]

"וידע דעת עליון" (במדבר כד, טז)

ל. ח"א לו, ב - משה רבנו הוא 'כלל התגלות התורה', שהוא בחינת 'דעת' (זהר פקודי רכא) וכו'. ו"בלעם היה פנגד משה בקלפה, כמו שכתוב (במדבר כד, טז): "וידע דעת עליון" (זהר בלק קצג: עץ חיים ש"ח פ"ד; ועוד).

גם אותיות 'בלע"ם' מרמזין: שהוא בקלפה פנגד התורה. פי ב' - היא התחלת התורה. ול' - היא סוף התורה. וע' - פנגד ע' פנים. ומ' - פנגד מ' יום שנתנה תורה. [תפלה א]

לא. ח"א מג - הדבורים של רשע 'ברי'דעת, מולידים נאופ בהשומע - פי ה'זווגים' נמשכים מה'דעת, כמו שכתוב (בראשית ד, א): "והאדם ידע את הוה אשתו".

אך יש 'זווג'דקדשה' - הוא התקשרות לצדיקים ולתורה ולהשם יתברך, זה נמשך מ'דעת' דקדשה. ו'זווגים של עברה' - נמשכים מ'דעת' דקלפה.

וה'דבור' הוא 'התגלות הדעת' וכו'. וכשרשע מדבר ומוציא מפיו הבלים, מוליד אוירים ארסיים של נאופ, והשומע ממנו הדבורים, מכניס בגופו אלו האוירים.

ולפיכך ב'בלעם' "שהוא בחינות דעת דקלפה" (עץ חיים ש"ח פ"ד; שער הפסוקים בלק), כמו שדרשו חז"ל (ספרי ברכה טז; במדבר רבה יד, ט; זהר שמות כא: בלק קצג): על פסוק (דברים לד, י): "לא קם במשה" וכו', "בישראל לא קם, אבל באמות קם, ומנו בלעם". פי 'משה' הוא 'דעת', ולזה נקרא דורו 'דור דעה' (ויקרא רבה ט, א).

ולכך "פשנטלו מואב עצה ממדין, אמרו להם: אין פחו אלא בפה" (במדבר רבה כ, ד; תנחומא בלק א) - פי ה'פה' הוא 'התגלות הדעת'. "אמר מואב: אף אנו נבוא עליהם באדם שפחו בפה" (שם) - פי הוא גם כן 'דעת דקלפה', כמו שכתוב (קהלת ג, יד): "את זה לעמת זה עשה אלקים".

וזה שכתוב (במדבר כד, טז): "וידע דעת עליון", ודרשו רז"ל (ברכות ז): "שידע מתי הקדוש ברוך הוא פועם". פי כשהדעת אינו בישוב, אזי יש פעם, כמו שאמרו רז"ל (פסחים טו): "כל הפועם חכמתו מסתלקת ממנו". וכשהדעת שלם אזי אין פעם, כמו שכתוב (ישעיה יא, ט): "לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי, כי מלאה הארץ דעה".

ו'בלעם' - היה מסתכל ב'דעת דקלפה', שהוא 'מותרות' של 'דעת עליון', וכשמשתנה, ידע שהקדוש ברוך הוא בכעס.

נמצא: ש'בלעם' הוא 'דעת דקלפה', ועל ידי דבוריו הוליד אוירים ארסיים של נאופ וכו'. [תפלה ב]

"אשורנו ולא קרוב" (במדבר כד, יז)

לב. ח"א נה, ד - וזהו בחינת "פרה אדמה" (במדבר יט, ב), כמאמר הזהר (חקת קפ): "פרה דקבילת משור".

"פרה" - זהו בחינת 'תפלה', בחינת (הושע יד, א): "ונשלמה פרים שפתינו".

"דקבילת משור" - בחינת 'הסתכלות', לשון (במדבר כד, יז): "אשורנו ולא קרוב".

פי על ידי בחינת (תהלים קכא, א): "אשא עיני אל ההרים" - נעשה בחינת 'תפלה', ויכול להתפלל - פי לבו נתפשט ונתישר מעקמימותו שהיה לו קדם שראה 'צדקת השם' - ויכול לראות למרחוק, ורואה ומשיג 'צדקת השם יתברך'.

"דרך בוכב מי'עקב וקם שבט מישראל" (במדבר כד, יז)

לג. ח"א ו, ז - "שכלשה דברים נצטוו ישראל, להכרית זרעו של עמלק, ולבנות להם בית הבחירה, ולמנות מלך" (סנהדרין כ:).

לְהַכְרִית זָרְעוֹ שֶׁל עַמְלֶק – היא בְּחִינַת יְהוֹשֻׁעַ, נִקְדָּה הַתְּחַתּוֹנָה שֶׁל הָאֱלֹהִים וְכוּ'.

וּלְבָנוֹת בֵּית הַבְּחִירָה – הוא בְּחִינַת מֹשֶׁה, נִקְדָּה הַעֲלִיּוֹנָה שֶׁל הָאֱלֹהִים וְכוּ'.

וּלְמִנּוֹת מֶלֶךְ – זֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים מו, ה): **גִּאֲוֹן יַעֲקֹב**, הוּא בְּחִינַת רְקִיעַ, הַיְאֹוִי שֶׁבְּתוֹךְ הָאֱלֹהִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בַּמִּדְבָּר כד, יז): **דָּרַךְ פּוֹכֵב מִיַּעֲקֹב** – שֶׁקָּאֵי עַל **שִׁיקוּם מֶלֶךְ מִיַּעֲקֹב** (בַּתְּרַגוּם).

וְדָרַךְ פּוֹכֵב – הוּא בְּחִינַת רְקִיעַ שֶׁיֵּשׁ בּוֹ פּוֹכְבִּים וּמְזֻלוֹת.

וְהִינוּ: **מִיַּעֲקֹב** – כִּי **יַעֲקֹב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֱהָלִים** (בְּרֵאשִׁית כה, כז), בְּחִינַת רְקִיעַ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ישעיה מ, כב): **וַיִּמְתָּחַם כְּאֱהָלִים**, וְכוּ'. (עֵינֵי בַּפְּנִים אוֹת הַ, עֵינֵי הַרְקִיעַ).

לָד. ח"א ט, ב; ח"א קיב – **יֵשׁ שְׁנַיִם-עֶשֶׂר שָׁבָטִים**, כְּנֶגֶד שְׁנַיִם-עֶשֶׂר מְזֻלוֹת (שְׁמוֹת־רֵבָה טו, ו), וְכָל שָׁבֵט וְשָׁבֵט יֵשׁ לוֹ גִּסְחָא מִיַּחַד וְשַׁעַר מִיַּחַד לְכַנְס דָּרַךְ שֵׁם תַּפְּלוֹתוֹ (שַׁעַר־הַכְּפֻנּוֹת, דְּרוּשֵׁי עֲלִינוּ לְשַׁבַּח א), וְכָל שָׁבֵט מְעוֹרֵר בַּתַּפְּלוֹתוֹ כַּח מְזֻלוֹ שֶׁבְּשְׁנַיִם-עֶשֶׂר מְזֻלוֹת, וְהַמְזֹל מְאִיר לְמַטָּה וּמַגְדִּיל הַצְּמַח וְשָׂאֵר דְּבָרָיו הַצְּרִיכִים אֵלָיו.

וְזֶה פֶּרוּשׁ (בַּמִּדְבָּר כד, יז): **דָּרַךְ פּוֹכֵב מִיַּעֲקֹב, וְקָם שָׁבֵט מִיִּשְׂרָאֵל**. **וְקָם** – זֶה בְּחִינַת עֲמִידָה, בְּחִינַת תַּפְּלָה, כְּשֶׁשָׁבֵט מִיִּשְׂרָאֵל עוֹמֵד לְהַתְּפַלֵּל, עַל־יַדֵּיזָה מְעוֹרֵר פּוֹכֵב, וְהַפּוֹכֵב הוּא דוֹרַךְ וּמִכָּה הַדְּבָרִים שֶׁיִּגְדְּלוּ, כְּמוֹ שֶׁאֶמְרוּ חז"ל (בְּרֵאשִׁית־רֵבָה י, ו): **"אֵין לָךְ עֹשֵׁב מִלְּמַטָּה, שְׂאִין לוֹ פּוֹכֵב וּמִלְּאָד מִלְּמַעְלָה שֶׁמִּכָּה אוֹתוֹ וְאוֹמֵר לוֹ: אֲדָלִי"**.

"רֵאשִׁית גּוֹיִם עַמְלֶק" (בַּמִּדְבָּר כד, כ)

לָה. ח"א י, י – **וַיֹּאֲלֶה מוֹסִיף עַל הָרֵאשׁוֹנִים** (בְּרֵאשִׁית־רֵבָה ל, א), בְּחִינַת תּוֹסֵפוֹת וְרֵבוּי, בְּחִינַת גְּאוּהַ, עֲבוּדָה־זָרָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים ז, ז): **"לֹא מֵרֵבֶכֶם חָשַׁק ה' "**, שֶׁפְּרוּשׁוֹ: **גְּאוּהַ**.

וְזֶה בְּחִינַת: **"מוֹסִיף עַל הָרֵאשׁוֹנִים"**, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְּוֶן־עַמְלֶק, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בַּמִּדְבָּר כד, כ): **"רֵאשִׁית גּוֹיִם עַמְלֶק"**. וְתַקּוּנוֹ: עַל־יַדֵּי הַדּוּחַ שֶׁל הַצְּדִיק (עֵינֵי בַּפְּנִים).

לָו. ח"א ל, ו; ח"א קלה – **אֲנִי מְלָכּוֹת עַמְלֶק**, הוּא כְּלָלוֹת הָאַרְבַּע מְלָכּוֹת דְּסַטְרָא־אֲחָרָא, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בַּמִּדְבָּר כד, כ): **"רֵאשִׁית גּוֹיִם עַמְלֶק"**.

לָו. ח"א נו, ה – כְּנֶגֶד מְלָכּוֹת־דְּקַדְשָׁה, יֵשׁ מְלָכּוֹת־הַרְשָׁעָה, הֵינוּ מְלָכּוֹת הַמְּוֶן־עַמְלֶק, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בַּמִּדְבָּר כד, כ): **"רֵאשִׁית גּוֹיִם עַמְלֶק"**.

לָח. ח"ב ח, ב-ג – כְּשֶׁהִסְטָרָא־אֲחָרָא יוֹנֵקת מִהַרְחָמֵנוֹת, מִפְּנֵם הַדַּעַת – הֵינוּ דַּעַת דְּסַטְרָא־אֲחָרָא שֶׁיוֹנֵק עַל־יַדֵּי נְפִילַת הַדַּעַת דְּקַדְשָׁה, בְּבְחִינַת (בְּרֵאשִׁית ג, א): **"וְהִנָּחַשׁ הָיָה עָרוֹם"** – אִזּוֹ נִפְגָּם הַרְחָמֵנוֹת, וְנַעֲשֶׂה כַּעַם וְאֲכַזְרִיּוֹת.

וְעַל־יַדֵּיזָה נִקְטָן הַדַּעַת. וְאִזּוֹ מִתְנַבֵּר תְּאוֹת־נְאוּף חֲסִי־וְשָׁלוֹם.

וְעַמְלֶק – טָמֵא אֵת יִשְׂרָאֵל בְּפָנֵם תְּאוֹת־נְאוּף, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים כה, יח): **"אֲשֶׁר קָרָה בְּדָרְךָ"**. כִּי עַמְלֶק יוֹנֵק מִבְּחִינַת הַדַּעַת, בְּבְחִינַת (בַּמִּדְבָּר כד, כ): **"רֵאשִׁית גּוֹיִם עַמְלֶק"**, בְּחִינַת: **וְהִנָּחַשׁ הָיָה עָרוֹם**. וְזֶה בְּחִינַת מְלַחֶמֶת עַמְלֶק וְכוּ'.

"וַיִּרְא אֶת עַמְלֶק וְכוּ'. וַיִּרְא אֶת הַקִּינִי וְכוּ', וַיֹּאמֶר אֵיתָן מוֹשֶׁבֶךְ" (בַּמִּדְבָּר כד, כ"בא)

לָט. ח"ב ה, ד-יא טו – עַל־יַדֵּי נְפִילַת הָאֱמוּנָה, נַעֲשִׂין וְנִתְחַזְקִין אֱמוּנוֹת כְּזָבוֹת.

וְכֵן לְהַפְּךְ: כְּשֶׁמַּעֲלִין וּמִתְקַנְיִן הָאֱמוּנָה – נִחְלָשִׁין וְנוֹפְלִין הָאֱמוּנוֹת כְּזָבוֹת – וְחוֹזְרִין וְשׁוֹבִין הַעֲבוּרִים מֵאֱמוּנוֹת כְּזָבוֹת שְׁלֹהֶם, לְאֱמוּנַתְנוּ הַקְּדוּשָׁה, וְנַעֲשִׂים צְרִים – עַל־יַדֵּי שְׁנִלְקָטִין וְנִבְרָרִין נְפִילַת הָאֱמוּנָה שֶׁמִּשֵּׁם יִנִּיקַת אֱמוּנַתְנוּ וְכוּ'. וּמִחֲמַת שְׂאֵלוֹ הַצְּרִים נַעֲשִׂין מְלָקִיטַת נְפִילַת הָאֱמוּנָה – עַל־פְּנֵי הֵם מְזִיקִין לְיִשְׂרָאֵל, וּמִכְּנִיסִין גְּאוֹת וְנְאוּף בְּיִשְׂרָאֵל.

וְעַל־יַדֵּי קַלְקוּל הַמִּשְׁפָּט, עַל־יַדֵּי רַבָּנִים וְדִינָם שְׂאִינֵם כְּשָׂרִים, בְּחִינַת **"מִשְׁפָּט מַעְקָל"** (חֲבֻקוֹק א, ד) – עַל־יַדֵּיזָה בְּאֵ חֲסִי־וְשָׁלוֹם טְמֵאָה הִידוּעַ.

וְזֶה מַעְקָל לְאוֹתִיוֹת עַמְלֶק, שֶׁעַל־יָדוֹ בְּאֵ הַטְּמֵאָה הַנִּלְ, בְּבְחִינַת (דְּבָרִים כה, יח): **"אֲשֶׁר קָרָה בְּדָרְךָ"**.

וְזֶהוּ (בַּמִּדְבָּר כד, כ"בא): **"וַיִּרְא אֶת הַקִּינִי, וַיִּרְא אֶת עַמְלֶק"** – שֶׁהֵם סְמוּכִים זֶה לָזֶה בַּתּוֹרָה – כִּי טְמֵאָה הַנִּלְ, טְמֵאָת עַמְלֶק, בְּאֵה עַל־יַדֵּי צְרִים.

ועל־ידי קבוץ התלמידים אצל הרב, נתקבץ ונתלקט חלקי האמונה. ועל־פן נקרא למוז הרב עם התלמידים: 'ישיבה!' - על־שם קבוץ חלקי האמונה! בחינת (שמות טז, לה): "ארץ נושבת", וכו' - פי הרב משגיח על חלקי האמונה של כל־אחד לקבצם ולהעלותם וכו'.

ועל־פן הגרים שנעשו על־ידי קבוצי האמונה כנ"ל, נקראים על־שם 'ישיבה', כמו שכתוב (במדבר כד, כא): "וירא את הקיני, ויאמר איתן מושבך".

וזהו: "איתן" [בהפוך אתונון] תני"א דמסיע לך" [ועלה אתמר איתן מושבך] (תקוני־זהר מד, זהר פנחס רלח, תצא רעט), פי למוז הישיבה הוא מסיע לגרים, פי הם נתגידו על־ידי בחינת הישיבה.

פי על־ידי רבי עם תלמידים שהוא בחינת ישיבה, על־ידי־זה נעשו גרים, על־ידי שנתקבצו ונתלקטו חלקי האמונה.

"והמה בנים פתח אהל מועד" (במדבר כה, ו)
"בנין וקורין את שמע" (תרגום יונתן)

מ. ח"א לו, אבג - ע' פנים של תורה, הם פנגד ע' לשון. וזהו כלל: שכל נפש מישראל קדם שיש לה התגלות בתורה ובעבודה, מנסין ומצרפים אותה בגלות של ע' לשון - בתאוותיהן. וכללות ע' לשון, היא תאות־נאות.

ולפיכך "בשקורין פסוק ראשון של קריאת שמע, צריך להעצים עיניו" (ברכות יג: שלחן־ערוך אורח־חיים סא, ה; פרי־עץ־חיים שער קריאת־שמע פ"ו), בבחינת: "עולמתא שפירתא דלית לה עינין" (זהר משפטים צה; פרי־עץ־חיים שם).

פי תקון הרהורי זנות: שיאמר "שמע" ו"ברוך שם". פי תאות־נאות באה מעכירת דמים, הינו: מטחול, לילית, שפחה בישא, אמא דערברב, מלכות הרשעה (תקוני־זהר נב, קמ. תקוני־זהר־חדש; ועוד). ומלכותא דשמיא הוא בבחינת גבירתא, "אשה יראת ה'" (משלי לא, ל), וכו'.

וכשמקבל עליו על מלכות שמים באלו הפסוקים - א) כולל נשמתו ב"ב שבטי ייה - פי בשני פסוקים אלו יש י"ב תבות, נגד י"ב שבטי ייה, ומ"ט אותיות פנגד מ"ט אותיות שבשמות שבטי ייה.

ב) ומפריש נשמתו מנשמת ערב־רב, הבאים מ"אשה זונה, שפחה בישא", שהיא בבחינת (בראשית טז, ח): "מפני שרי גברתי אנכי ברחת", שהתאנה בורחת ונפרדת ממנה.

ואם אינו משתדל לגרש ה"אשה זונה" - אזי הוא בבחינת (משלי ל, כג): "שפחה תירש גברתה".

וזה בחינת סגירת עינים בשעת קבלת על מלכות שמים - להורות: שעל־ידי קבלת על מלכות שמים, הוא בבחינת: "עולמתא שפירתא דלית לה עינין" - שהיא התאנה שכוללת המדות רעות של ע' [עיין] לשונות.

וכל־זה: כשיש לו לאדם הרהור באקראי בעלמא, אזי די לו באמירת שני פסוקים הנ"ל. אבל אם הוא חס־ושלום רגיל בהרהור של התאנה הפלליות - אזי צריך גם־כן להוריד דמעות בשעת קבלת מלכות שמים וכו'.

וזה שתרגם יונתן על פסוק (במדבר כה, ו): "והמה בנים פתח אהל מועד", בכין וקורין את שמע" - וזה לא עשו, אלא כדי להנצל מהרהור של אשה זונה, שהיא קלפה הקודמת לפרי, ולבוא להתגלות־התורה. [תפלה א]

"וירא פינחס וכו' ויקם מתוך העדה ויקח רמח בידו, ותעצר המגפה" (במדבר כה, ז-ח)
"ויעמד פינחס ויפלל ותעצר המגפה" (תהלים קו, ל)

"ויעמד פינחס ויפלל ותעצר המגפה" (תהלים קו, ל). ואמר רבי אלעזר: 'ויתפלל' לא נאמר, אלא 'ויפלל', מלמד: שעשה פלילות [דיון] עם קונו, בא וחבטן [זמרי וזוגי] לפני המקום, אמר לפניו: רבונו של עולם, על אלו יפלו עשירים וארבעה אלף מישראל? דכתיב (במדבר כה, ט): "ויהיו המתים במגפה ארבעה ועשרים אלף". (סנהדרין מד.)

בשראה פנחס שמבקש לכלותו, חבטן [זמרי וזוגי] בקרקע, ועמד והתפלל וסלקו (המגפה), הדיא הוא דכתיב (תהלים קו, ל): "ויעמד פינחס ויפלל", שהוא עושה את הדין, שנאמר (שמות כא, כב): "ונתן בפללים". (במדבר־רבה ב, כה; תנחומא בלקמא)

תא חזי: פנחס קאים קמי דינא תקיפא דיצחק, וסתים פרצה, בגין כך אטלים לגבי פנחס רזא דיצחק. קם קמי פרצה דכתיב (תהלים קו, ל): "ויעמוד פנחס ויפלל". קם בפרצה קמי דינא דיצחק, בגין לאגנא עליהו דישראל. ובגין דא פליל דא ודא בחושבנא, פינחס"ס כמנין יצחק"קו. (זהר פנחס רלו.)

מא. ח"א י ט - ואנחה ברישה דרמחא (בבא־בבא עה). "רמח" (במדבר כה, ז), דא רוח מ"ם (זהר פנחס רלו), שהוא "מארבע רוחות באי הרוח"

(יחזקאל לו, ט), כי ה'מ"ם' היא ארבע רוחות, שהיא בחינת 'רוח הצדיק' 'דנשב בידיו ורגליו' (תקוני-אחר נג). ו'ראש הרמה' - הוא ה'צדיק', 'כי ממנו תוצאות הרוח' (לשון הפסוק במשלי ד, כג - עין ח"א תורה ח), כמו שפתיב (במדבר כז, יח): "איש אשר רוח בו".

מב. ח"א לת, ז - ה'תפלה' נקרא 'עמוד', על-שם (תהלים קו, ל): "ויעמד פינחס".

מג. ח"א עה - בחינה זאת של ברור הניצוצות, נעשה בכל יום עד ביאת המשיח, עד שיתקיים (זכריה יד, ד): "ועמדו רגליו ביום ההוא על הר הזיתים".

כי עקר 'תקון הניצוצות' הוא בבחינת 'רגליו'. כי 'תורה ותפלה' הם בחינת 'עמידה', שהוא בחינת 'רגליו'. 'תורה', כמו שפתיב (דברים ה, כז): "ואתה פה עמד עמדי". וכתוב (שמות יט, יז): "ויתיצבו בתחתית ההר". ו'תפלה', כמו שפתיב (תהלים קו, ל): "ויעמד פינחס ויפלל". (עין עוד בפנים).

מד. ח"ב ח, ב-ג-יב - "עקר התפלה היא רחמים ותחנונים" (אבות פ"ב מ"ג), ועקר ה'רחמים' תלוי ב'דעת'.

וכשהספרא-אחרא יונקת מהרחמנות, מפגם הדעת, נפגם הרחמנות ונעשה פעם ואכזריות. ועל-ידי-זה נקטן הדעת וכו'. ואז מתגבר תאות-נאוה חסיושלום וכו'.

ואז אי-אפשר להתפלל בבחינת 'רחמים ותחנונים', ואז התפלה בבחינת דין. ואז הספרא-אחרא בולעת את התפלה חסיושלום.

ואז פשיש פגם 'תאות-נאוה', שאז התפלה בבחינת דין, והספרא-אחרא בולעת אותה - צריכין 'בעל-פה' גדול שיוכל להתפלל תפלה בבחינת 'דין' - כמו 'פינחס' בעת שקנא על 'מעשה זמרי', שהצרך להתפלל 'תפלה בבחינת דין', כמו שפתיב (תהלים קו, ל): "ויעמד פינחס ויפלל".

ו'דרשו רז"ל (סנהדרין מד): "שעשה פלילות [דין] עם קונו" - כי קנא על 'מעשה זמרי', שהוא בחינת (איוב לא, יא): "כי היא זמה והוא עון פלילים", הינו: שהוא עוון שצריכין לזה 'תפלה בבחינת דין', שהוא בחינת 'פלילים'.

והספרא-אחרא רוצה לבלע גם התפלה הזאת - אך היא עומדת בבית-הבליעה שלה, ומכרחת על-ידי-זה להקיא כל מה שבלעה, כל הקדשות של הדעת והרחמנות והתפלות שבלע, בבחינת (איוב כ, טו): "חיל בלע ויקאנו".

ולא די שהוא מקיא ומוציא כל הקדשה שבלע, אף גם מכרח להקיא ולהוציא עצמות החיות שלו ממש, מקרבו ומבטנו, בבחינת (שם): "מבטנו ידשנו אי-ל".

וזהו בחינת גרים שמתגירין - שהיו תחלה מעצמות הספרא-אחרא ממש, ועכשו חוזרין אל הקדשה. - ועל-ידי הגרים שמתגירין, נתרבה ונתגדל כבודו ותרבו.

וזה בחינת ה'ראה' - כי זה ה'בעל-פה' הנ"ל שמתפלל תפלה בבחינת דין, שעל-ידי-זה מוציא כל הקדשה מהספרא-אחרא, בחינת "ויעמד פינחס ויפלל", הוא בחינת (משלי כה, יג): "ציר נאמן לשלחיו", כי הוא מוסר נפשו בשביל ישראל. וזה בחינת ה'ראה', בבחינת (שם): "כצנת שלג ביום קציר בן ציר נאמן לשלחיו" - ו'צנה וקרירות' הוא בחינת ה'ראה' וכו'. [תפלה ה]

"עושה מעשה זמרי, ומבקש שכר נפינחס"

(סוטה כב:)

מה. ח"א עט - "שבו איש תחתיו" (שמות טז, כט), הינו תחת מדרגתו, שפל ממה שהוא. ועל-כל-פנינים: "אל יצא איש ממקמו" (שם), הינו למעלה מדרגתו, כגון "עושה מעשה זמרי ומבקש שכר נפינחס" (סוטה כב:). (עין בקטע הבא התורה י"ב ל"כ).

מו. נתביד רבנו ז"ל "רב לנח" (נדפס בסוף הספר) - ה'עולם-הבא' נקרא 'שבת', וגם ב'שבת' נפתחין 'שערי בינה', להתבונן האדם בעצמו: "היכן המקום אשר הוא עומד"!

כי ב'חול' - משקע בטדודות, ואינו יכול להתבונן היטב הדק.

אבל אם יש לו בחינת 'שבת' - בחינת 'עולם-הבא', בחינת 'התבוננות' - שיתבונן בעצמו: "היכן המקום שעומד שם"!? - "שלא יהיה עושה מעשה זמרי, ומבקש שכר נפינחס" (סוטה כב:)

שאינו מבין המקום שהוא עומד, פי לפעמים עומד במדרגה הפחותה שבכלם, ונדמה לו שעומד במקום גדול - אזי אינו נופל בגדלות, ואינו מבקש ש'כר פנחס'.

ובשביל זה נקרא בחינת 'שבת' - פי ב'שבת' יכול להתבונן בעצמו. וגם איתא ב'זהר הקדוש' (תקנ"ג ז"ר קכו): "שב"ת - שי"ן ב"ת, תלת גונין דעינא ו'בת עיני", בחינת 'עיני השכל'. נמצא: 'שבת' נקרא 'עין' לראות (עיני לקוטי מוה"ר"ן ח"ב טז).

וזה שאמר משה (שמות כז, כט): "ראו כי ה' נתן לכם השבת וגו', שבו איש תחתיו, אל יצא איש ממקומו ביום השביעי".

"ראו כי ה' נתן לכם השבת" - דהינו: פשיש לכם בחינת 'שבת', אז תראו ותבוננו היטב: "היכן המקום שאתם שם!" - שלא תהיו "עושים מעשה זמרי ומבקשים שכר בפנחס".

על-כן: "שבו איש תחתיו" - הינו: כל אחד ואחד יחשב בעיני עצמו ללא כלום, הינו: שיחשב בעיני עצמו, במדרגה הפחותה שהוא 'תחת מדרגתו' (עיני לקוטי מוה"ר"ן ח"א יד, ה; וח"א עט).

ואם אין אתה יכול לבא לידי ענוה זו - על-כל-פנים: "אל יצא איש ממקומו" - הינו: "שלא יהא עושה מעשה זמרי ומבקש שכר בפנחס".

על-ידי נתינת התורה לישראל נתגדל בלעם'

מז. ח"ב נז - כשצדיק גדול אמת מגלה תורה, חדושים נפלאים ונוראים, הוא טובה להקטנים במעלה, שעל-ידי-זה נתגדל הקטן במעלה, שהכל רצים ובאים אליו.

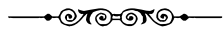
וגם בהסטרא-אחרא נתגדל אחד על-ידי-זה. כמו שמצינו בבלעם: "כשנתן השם-יתברך את התורה לישראל, באו כל האמות לבלעם" (זבחים קטז). - ובאו אליו כל העולם, ועמד עצמו על איזה פסוק ואמר להם תורה.

פי אז כשבאו אליו, שאלו אותו מה ששאלו "הי למבול ישב?" (תהלים כט, י), והוא עמד על פסוק, והשיב להם: "ה' עז וכו'" (שם שם, יא). - נמצא: שעל-ידי נתינת התורה לישראל נתגדל בלעם. - וכן בישראל בעצמן שהם בקדשה, ואינם באים חס' ושלום לבלעם וכיוצא בו.

אך כשצדיק גדול אמת מגלה חדושים, ונעשה רעש גדול שזה מגלה חדושים נוראים כאלו - אזי כלם מתקבצים ובאים לאיזה קטן במעלה, ונאספים אצלו לשמע מפניו, מחמת הרעש שנעשה על-ידי החדושים שמגלה הצדיק הגדול, והוא עומד עצמו על איזה פסוק, ואומר להם מה שאומר.

רבנו ז"ל עוסק להכניע בלעם הרשע'

מח. חיי מוה"ר"ן רמד - פעם אחת ספר רבנו ז"ל לפני בדרך קבלנא, על גדל היסורים שיש לו. שאמר: "שהוא מכרח לחשב במחשבתו בכל יום, את 'בלעם', בתוך תפלתו", ולא ספר יותר. והמוכר מדבריו בפשיטות: "שהוא צריך בכל יום בשעת התפלה, להכניע את 'בלעם הרשע', לבטל טמאתו מן העולם".

הפטרות פרשת בלק

"שמעו הרים את ריב ה'" (מיכה ו, ב)

מט. ח"א מח - כש'לשונות של עכו"ם' גוברים חסוֹשֶׁלֹום, אזי ה'שכינה' היא ריב עם 'קדשא-ברוך' הוא, כמו שכתוב בתקונים (תקוני-זהר מד: - על מיכה ו, ב): "שמעו הרים ריב על בנהא בגלותא".

פי ב'ארץ-ישראל איהי רב"י" (שם מה: - שנתהפך אתון רי"ב' ונעשה רב"י'. ועקר ארץ-ישראל, על-ידי פח מעשיו, כמו שכתוב (תהלים קיא, ו): "פח מעשיו הגיד לעמו, לתת להם נחלת גוים".

אבל כש'פח' הזה וכו', נפגם - אזי גוברים אמות-העולם, גובר "ימין שקר" (תהלים קמד, ח), ונעשה מ"רב"י" "ריב". אזי "איהי ריב על בנהא, שגלו משלחן אביהם ומארצם יצאו".

"עמי זכר נא: מה יעץ בלק מלך מואב, ומה ענה אתו בלעם בן בעור" (מיכה ו, ה)

והינו דאמר להו נביא לישראל: "עמי, זכר נא: מה יעץ בלק מלך מואב, ומה ענה אתו בלעם בן בעור מן השטים עד הגלגל למען דעת צדקות ה'". מאי "למען דעת צדקות ה'?" - אמר רבי אלעזר: אמר להם הקדוש-ברוך-הוא לישראל: דעו כמה צדקות עשיתי עמכם שלא בעסתי בימי בלעם הרשע, טאלמלי פעסתי, לא נשתיר משונאייהם של ישראל שריד ופליט. (ברכות ז, סנהדרין קה: עבודה-זרה ד:)

ג. לקוטי הלכות, ברנת השחר, עג (על-פי לקוטי מוה"ר ח"ב ד, זאת הערבים) - 'בלק' ו'בלעם', הם בחינת 'חיות רעות' ו'מצח הנחש' - שרוצים להתגבר בכל פעם כנגד ישראל עם קדוש, על שהם חזקים באמונת הרצון. ועל-כן באמת היתה אז עת צרה גדולה ליעקב מאד, כמו שפתיב (מיכה ו, ה): **"עמי זכר נא: מה יעץ בלק מלך מואב, ומה ענה אותו בלעם בן בעור" וכו'.**

נא. לקוטי הלכות, נשיאת נפיים, ה, יב - ועל-כן היו ישראל באמת בסכנה גדולה אז כששלח בלק אחר בלעם, כי הדבור יש לו כח גדול מאד מאד, בין בקדשה בין להפך חסוֹשלוֹם, וכמו שפתיב (מיכה ו, ה): **"עמי זכר נא: מה יעץ עליך בלק מלך מואב, ומה ענה אותו בלעם בן בעור" וכו' - שגראה מדברי הפסוק: שהיתה עצה עמקה מאד של הסטרא-אחרא, להביא את בלעם. אך השם-יתברך ברחמיו, עמד בעזרתם, והפך הקללה לברכה.**

נב. לקוטי הלכות, ברנת הודאה, ה, יא - ועל-כן נתיעץ בלק להביא עליהם בלעם שגם כן כחו בפיו, כי **"בלעם היה בקלפה כנגד משה"** (במדבר-רבה כ, ד), והוא על-ידי גדל טמאתו וכסופיו הרעים מאד, היה יכל לצרף האותיות להפך, כי "את זה לעמת זה עשה אלקים" (קהלת ג, יד). ועל-כן היו ישראל באמת אז בסכנה גדולה, כמו שפתיב (מיכה ו, ה): **"עמי זכר נא: מה יעץ עליך בלק" וכו'.**

אבל השם-יתברך ברחמיו חמל על ישראל, ונתן כח לה'פסופין-טובים' של משה וישראל - שיתגברו כנגד פסופין והבלים הרעים של 'בלעם הרשע', עד שעקם את פיו, עד שהכרח לצרף האותיות לטובה לברך את ישראל.

וזה הדבר נעשה בכל דור, כאשר הבנתי מדבריו ורמזיו הקדושים ז"ל (עין תי"מ-ה"ר רמד: שרפנו ז"ל עסק בזה בכל יום להכניע 'בלעם הרשע' - מואב לעיל) - כי בענין ההבלים היוצאים על-ידי הפסופין-טובים או רעים חסוֹשלוֹם, יש דברים נסתרים הרבה וכו'. והשם-יתברך חומל על עמו בכל דור, ו"עושה נפלאות גדולות לבדו כי לעולם חסדו" - שמגביר בכל עת, ההבלים והפסופין דקדשה, על הפסופין

וההבלים רעים - שלא יחריבו את העולם חסוֹשלוֹם.

ועל-כן צוה השם-יתברך: **לזכר מעשה בלעם, כמו שפתיב: "עמי זכר נא: מה יעץ עליך וכו', ומה ענה אותו בלעם" וכו' - כדי לידע: שגם עתה השם-יתברך עושה עמנו כמו שהיה אז, להפך בכל פעם עצת הסטרא אחרא. כי באהבתו ובחמלתו הוא שולח לנו בכל דור צדיקים-אמתיים כאלו, שיש כח בקדשתם להגביר ההבלים-דקדשה' שנעשין מ'פסופין-טובים' - על ההבלים דסטרא-אחרא' שנעשה מ'פסופין להפך'.**

נג. לקוטי הלכות, יין-נסך, ד, י - בלעם היה טמא גדול, כמו שאמרו רז"ל (סנהדרין קה), והתגבר ברשעתו ובדרכי כשפיו, עד שמשך על עצמו רוח נבואה, עד שהיה גדול בנבואה מאד, כמו שאמרו רז"ל (במדבר-רבה יד, יט), וכל-זה מחמת גדל 'כח הבחירה' - שיש כח להאדם להכריח בביכול, את רוח הנבואה שישרה עליו כרצונו - להמשיך האור העליון ולצירו כרצונו.

ועל-כן באמת היו ישראל אז בסכנה גדולה, כמו שפתיב (מיכה ו, ה): **"עמי זכר נא: מה יעץ עליך בלק ומה ענה אותו בלעם" וכו', וכמו שפתיב בזהר-הקדוש (בחקוני קיב: בלק רי: ריא): "שמיונות עולם לא היו ישראל בסכנה פזאת כמו אז".** וכל-זה מחמת גדל כחו של הבעל-בחירה. אבל השם-יתברך חמל עליהם, וציר האור בעצמו בבחינת 'ברכה' וכו'.

"הגיד לך אדם מה טוב, ומה ה' דורש ממך, כי אם עשות משפט, ואהבת חסד, והצנע לכת עם אלקיך" (מיכה ו, ח)

נד. ח"א לא, ו-ט - מי שהוא בבחינת 'ברית', אזי: **"חסד מתגלה בפמא דאמה"** (זהר נשא אדרא-רבא' קמב), בבחינת (תהלים פט, כט): **"לעולם אשמר לו חסדי, ובריתי נאמנת לו",** וכו'. וכשנתגלה ה'חסד', הינו: ה'אהבה' ו'ההשתוקקות', אזי הוא עושה נפשות' וכו'.

וזה בחינת (בכורות ח:): **"הבלי" -** זה בחינת **"אהבת חסד"** (מיכה ו, ח) **"שמתגלים בפמא דאמה",** כמו

שְׁכַתוֹב (הוֹשֵׁעַ י"א, ד): **"בְּחַבְלֵי אָדָם אֲמַשְׁכֶּם, בַּעֲבֹתוֹת אֲהַבָּה."**

[לְקוֹטֵי-הַלְנוֹת, דָּם א, יב (עַל-פִּי ח"א לֹא הִנִּיל) - "אֲהַבַת חֶסֶד" (מִיכָה ג, ח), הוּא בַחֲנִינָה הַשְׁתַּוְקָקוֹת וְכַסּוּפִין].

נ.ה. ח"א ל.ג. ד - ה'חֶסֶד' הִינּוּ ה'אֲהַבָּה', כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (יִרְמְיָה לֹא, ב): "אֲהַבַת עוֹלָם אֲהַבְתִּיהָ, עַל כֵּן מְשַׁכְּתִיךָ חֶסֶד."

נ.ו. ח"א מח - ה'דְּבוּרִים שְׁמַדְבֵּר בְּכַח בַּתְּפִלָּה, הֵם עֲצֻמֵן ה'דְּבוּרִים' שֶׁל הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, בַּחֲנִינָה 'חֶסֶד', בַּחֲנִינָה 'סִפָּה', בַּחֲנִינָה "כ"ח אֲתוֹן דְּעַבְדָּא דְּבְרָאשִׁית, שְׁבָהֶם נִבְרָא הָעוֹלָם", בַּחֲנִינָה 'אַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל, כִּי עֵקֶר 'אַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל' עַל-יַדִּי "כַּח מַעֲשִׂיו", כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (תְּהִלִּים קי"א, ו): "כַּח מַעֲשִׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ, לְתַת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם."

וְזֶה בַּחֲנִינָה (מִיכָה ג, ח): **"הִגִּיד לָךְ אָדָם מַה טוֹב, וּמָה ה' דוֹרֵשׁ מִמֶּךָ, כִּי אִם עֲשׂוֹת מְשַׁפֵּט, וְאֲהַבַת חֶסֶד, וְהִצַּנֵּעַ לָכֶת עִם אֱלֹקֶיךָ"**

"עֲשׂוֹת מְשַׁפֵּט" - "זֶה הַדִּיּוֹן" (מִכּוֹת כ"ד), בַּחֲנִינָה (שִׁירַת-הַשִּׁירִים ב, ו): "שְׁמַאלוֹ תַחַת לְרֵאשִׁי."

"וְאֲהַבַת חֶסֶד" - זֶה בַּחֲנִינָה 'חֶסְדִּים הַפְּנִימִיִּים'.

"וְהִצַּנֵּעַ לָכֶת" - זֶה בַּחֲנִינָה 'מְקִיפִים', בַּחֲנִינָה 'סִפָּה'. כִּי "דְּפִנּוֹת הַסִּפָּה הֵם שְׁתֵּים כַּהֲלַכְתָּן" (סִפָּה ו:) - שְׁהֵם 'נִצַּח וְהוֹד'. **"וּשְׁלִישִׁית אִפְלוֹ טַפַּח" (שָׁם) - שֶׁהוּא בַּחֲנִינָה 'יְסוּד'.**

וְזֶה בַּחֲנִינָה: **"וְהִצַּנֵּעַ לָכֶת". "וְהִצַּנֵּעַ" - זֶה בַּחֲנִינָה 'יְסוּד', "מִגְנֵלָה טַפַּח וּמְכַסֶּה טַפַּח" (נְדָרִים כ:).** **"לָכֶת" - זֶה בַּחֲנִינָה 'נִצַּח וְהוֹד'.**

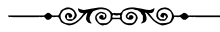
"עִם ה' אֱלֹקֶיךָ" - זֶה בַּחֲנִינָה 'אַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל, כִּי "כָּל הַדָּר בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל, דּוֹמָה כְּמִי שֵׁישׁ לוֹ אֱלֹקִים" (תְּהִלּוֹת קי"ג), כִּי 'אַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל' נִעֲשֶׂה מ"כַּח מַעֲשִׂיו". (עֵינֵי בְּפָנִים עֵינֵי 'סִפָּה' וְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל בְּאַרְיִכוֹת).

נ.ז. סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת, דַּעַת כ - מִי שֶׁהוּא "הִצַּנֵּעַ לָכֶת" (מִיכָה ג, ח), מַחֲשִׁבּוֹתָיו צְלוּלִים.

נ.ח. שִׁיחּוֹת שְׂאֵחַר סְפוּרֵי-הַמַּעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה בְּצַדִּיק שֶׁנִּפְּל עָלָיו עֲצָבוֹת - הַצַּדִּיק חָפֵץ תָּמִיד לְהִיּוֹת "הִצַּנֵּעַ-לָכֶת" (מִיכָה ג, ח).

נ.ט. לְקוֹטֵי-הַלְנוֹת, רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה ד, ז - וְזֶה בַּחֲנִינָה (מִיכָה ג, ח): "וְהִצַּנֵּעַ לָכֶת עִם אֱלֹקֶיךָ" -

שְׁעַקֵר הַתְּקַרְבוֹת לְהַשִּׁי-יִתְפַּרֵּךְ, הוּא בַּחֲנִינָה "וְהִצַּנֵּעַ לָכֶת", בַּחֲנִינָה הַשְּׁבַח הַנֶּאֱמָר עַל תְּלַמִּיד-חֶכֶם (תְּהִלִּים מ"ה, י"ד): "כָּל כְּבוֹדָה בַת מֶלֶךְ פְּנִימָה". וְזֶה בַּחֲנִינָה (יִשְׁעִיָּה מ"ד, י"ג): **"כַּתְּפָאֶרֶת אָדָם לְשֶׁבֶת בֵּית" - שְׁעַקֵר תְּפָאֶרְתּוֹ וְקַדְשָׁתּוֹ שֶׁל אָדָם, הוּא כְּשִׁיּוֹשֵׁב בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, שֵׁשֶׁם עֵקֶר הַמְּשַׁכֵּת הַקֶּדְשָׁה.**

« שִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמוּז »

"בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמוּז נִשְׁתַּבְּרוּ הַלוֹחֹת.

וְבִטַל הַתַּמִּיד" (תַּעֲנִינֵת פ"ד מ"ו)

- עֲנִין 'שְׁבִירַת הַלוֹחֹת' וְ'שְׁבִירַת לַחֹת' -

א. ח"א ל.ד. ז - כְּשֶׁהִלְבֵּ, הִינּוּ בַחֲנִינָה 'ז'א"ו', בַּחֲנִינָה 'לוֹחֹת', מְשַׁקֵּעַ בְּאֲהַבּוֹת רְעוּת, הִינּוּ 'חֶרְפוֹת וּבִזְיוּנוֹת, הַנִּקְרָא "עֶרְלַת לֵב" (דְּבָרִים י, ט"ז) - אֲזִי הוּא בַּחֲנִינָה 'שְׁבִירַת לוֹחֹת'. וְ'חֶרְפָּה' הוּא בַּחֲנִינָה 'עֶרְלָה' וְכוּ', וְהוּא בַּחֲנִינָה אֲהַבָּה נִפְוֵלָה וְשִׁבּוּרָה וְכוּ', הַבָּאִים מִשְׁבִּירַת כְּלֵי הַחֶסֶד וְכוּ'.

וְכִשְׁהִלְבֵּ מְשַׁקֵּעַ בְּ'חֶרְפָּה', בְּ'עֶרְלַת לֵב', בַּחֲנִינָה 'שְׁבִירַת לוֹחֹת', הִינּוּ "חֶרְפָּה שְׁבִירָה לְבִי" (תְּהִלִּים ס"ט, כ"א), וּמְקַשֵּׁר הִלְבֵּ הִינּוּ הוּא"ו, לְהִינּו"ד, הִינּוּ לְהַנְקָדָה, בַּחֲנִינָה 'צַדִּיק', שֵׁשֶׁם הָאוֹר הָאֲהַבָּה הַקְּדוּשָׁה שׁוֹרָה וְכוּ' - אֲזִי נִתְבַטַּל ה'אֲהַבּוֹת רְעוּת, ה'חֶרְפוֹת, ה'עֶרְלַת לֵב'. כִּי הַצַּדִּיק יֵאִיר לְהוּא"ו, לְהִלְבֵּ - וְנִתְבַטַּל הַחֶרְפָּה, הִינּוּ 'עֶרְלַת לֵב' וְכוּ' - כִּי שֵׁם שׁוֹרָה 'אֲהַבָּה הַקְּדוּשָׁה'.

ב. ח"א נ.ד. ד - כְּדִי לְשַׁמֵּר הַזְּכוּרִים, צְרִיךְ לְשַׁמֵּר עֲצֻמוֹ שֶׁלֹּא יִפֹּל לְבַחֲנִינָה 'רַעֲיָן', לְבַחֲנִינָה 'מִיתַת הַלֵּב'.

כִּי עֵקֶר הַזְּכוּרִים תּוֹלָה בְּ'רַעֲיָן' וְכוּ', כִּי ה'שְׁכַחָה' בָּא עַל-יַדִּי 'רַעֲיָן', עַל-יַדִּי 'מִיתַת הַלֵּב' וְכוּ', כִּי 'רַעֲיָן' וְ'מִיתַת הַלֵּב' הֵם בַּחֲנִינָה אַחַת וְכוּ'.

וְ'מִיתַת הַלֵּב' הִיא בַּחֲנִינָה 'שְׁבִירַת לוֹחֹת'. 'לֵב', הוּא בַּחֲנִינָה 'לוֹחֹת', בַּחֲנִינָה (מִשְׁלֵי ג, א): **"כַּתְּבֶם עַל לוֹחַ לְבָבְךָ".** וְ'שְׁכַחָה' הִיא עַל-יַדִּי 'שְׁבִירַת לוֹחֹת', כְּמֵאֲמַר חֲז"ל (עֲרוּבִין נ"ד): **"אֲלֹמְלֵא לֹא נִשְׁתַּבְּרוּ לוֹחֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת, לֹא הִיְתָה שְׁכַחָה בְּעוֹלָם."**

נמצא: שעקר ה'שכחה' היא על-ידי 'רע-עין', בחינת 'מיתת הלב', בחינת 'שברי לוחות', שמשם עקר ה'שכחה'.

ג. ח"א ס, זח - בפשעוסק לעורר בני-אדם, צריך לשמר עצמו מתלמידים שאינם הגונים, כדי שלא יהא נדבק בו מהרע שלהם, שלא יזיק לו, כמו שאמרו רז"ל (חולין קלג): "כל המלמד לתלמיד שאינו הגון" וכו'.

וכן אמרו חז"ל (שבת קח): "לכתב על עור בהמה טמאה, שנאמר (שמות יג, ט): 'למען תהיה תורת ה' בפיך', מן המתר לפיך". וכשלומד עם אחר, הוא בחינת 'פתיבה', פי ה'לשון' הוא בחינת (תהלים מה, ב): "לשוני עט סופר מהיר", שנחקק ונכתב על 'לב' התלמיד, כמו שכתוב (משלי ג, ג): "כתבם על לוח לבך".

ועל-כן צריך שלא יהיו דבריו נכתבין על בחינת עור בהמה טמאה, הינו: 'תלמיד שאינו הגון'.

אך אי-אפשר להיות נשמר בעצמו שלא ישמעו תלמידים שאינם הגונים ממנו. ולזה צריך שיהיה למודו, ללמד וללמד ולשמר ולעשות, דהינו: שעל-ידי למודו עם תלמידו, יהיה "כאלו עשאו לחברו, וכאלו עשאו לדברי-תורה", כמו שאמרו רז"ל (סנהדרין צט): "ואזי השם-יתברך שומר אותו: שלא יהיו דבריו נכתבין בכח הזכרון של ה'תלמיד שאינו הגון, רק יהיו נשפחין ממנו".

וזהו: "ואלה לחרפות" וכו' (דניאל יב, ב) - הינו בחינת: "חרפה שברה לבי" (תהלים סט, כא), בחינת 'שכחה', 'שבירת הלב', שהיא בחינת 'שבירת הלוחות', כמו שכתוב: "לוח לבך" (משלי ג, ג).

ועל-ידי 'שבירת הלוחות' בא 'שכחה', כמו שאמרו רז"ל (ערובין נד): "אלמלא לא נשתברו לוחות הראשונות, לא היתה שכחה".

הינו: שאותן שאינן ראויין לקבל, שהם בחינת עור בהמה טמאה, נשפח מהם כנ"ל.

ד. ח"א ריז - 'זיכרו תורת משה' (מלאכי ג, כב), ראשי-תבות 'תמ"ז' חסר 'זא"ו'. פי אז ב'תמוז' צריכים להמשיך הזכרון לתקן השכחה, פי אז נתהוה השכחה.

פי על-ידי "הלוחות שנשתברו בחדש תמוז" (פענית פ"ד מ"ו), נתהוה השכחה - כמו שאמרו רז"ל (ערובין נד): "אלמלא לא נשתברו הלוחות הראשונות, לא נשתכחה תורה מישראל".

ועל-כן חסר 'זא"ו' מ'תמוז' - פי מאחר שנשתברו ה'לוחות', נסתלק ה'זא"ו', פי ה'לוחות' הם בחינת 'זא"ו', כמו שאמרו (בבא-בתרא יד): "הלוחות ארפן ששה ורחפן ששה".

גם 'זימן מ'תן תורתנו' ראשי-תבות 'תמ"ז' - פי "בתמוז נתנו הלוחות" (יומא ד). ונשם כאן חסר 'זא"ו', מחמת שאז נשתברו ה'לוחות' שהם בחינת 'זא"ו' כנ"ל.

ה. שיחות-הר"ן פו - מה שפוסקין [את החתן באמצע] הדרשה, זה בחינת 'שברי לוחות'.

ו. חיי-מוהר"ן קצז - עקר העבודה שיש בכל דבר - מה שמניחין לאדם על הבחירה שלו, הינו: שנשאר הדבר על דעתו. ואין מצוין אותו על אותו הדבר שום מצוה, רק שנשאר הדבר על דעתו כפי מה שיבחר לו.

וזה בחינת (שבת פז): "משה הוסיף יום אחד מדעתו" - שזאת הבחינה נמצאת בכל עבודה, שבכל עבודה יש דבר שמניחין לאדם בלי מצוה ואזהרה, רק תלוי בדעתו ובחירתו כמו 'משה רבנו' וכו'.

ועקר היגיעה והכבודות והיסורין שלו (של רבנו ז"ל), היא בבחינת "הוסיף משה יום אחד מדעתו" כנ"ל, פי אינו יודע איך לעשות וכו'.

גם זה "ששפר את הלוחות", היא גם-כן בבחינה הנ"ל - פי "זה עשה גם-כן מדעתו" (שבת שם), וכיוצא בזה וכו'.

- ענין 'בין המצרים' -

א. ח"ב פה - 'אגוזים הנקראים 'לוזים', רומזים לבחינת 'לאה', שהיא ב'ערף', שהיא נקבא ראשונה' (ספר הלקוטים להאר"ז"ל, פרשת ויחי).

ואחר-כך נכנסין ל'בית-המקדש', שהוא בחינת "יעקב קראו בית-אל" (פסחים פח). וזהו שפרש רש"י (שופטים א, כד): "שדרך לוז נכנסין לבית-אל". - וזהו (ישעיה מ, א): "נחמו נחמו". שתי פעמים

נַחֲמוּ גִמְטְרִיא 'קִדְקֵד', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'עֲרָף' -
שְׁעֵל־יָדָה נִכְנָסִין לְבֵית־אֵל.

וְזֶהוּ שְׁלֹשָׁה שְׁבוּעוֹת שֶׁהֵם עֲשָׂרִים־וְאַחַד יוֹם
שִׁבְיִן־הַמְצָרִים, וּכְנֻגְדוֹ בְּאֵילָן לֹזֵז (ירושלמי תענית
פ"ד ה"ה). בְּשִׁבִיל זֶה: "נוֹהֲגִין לֵאמֹל בִּיצֵה בְּסַעֲדָה
הַמְּפַסְקַת בְּתַשְׁעָה בְּאַב" (שְׁלַח־עֲרוּךְ אֲוֶרְחֵי־חַיִּים תְּקַנֵּב,
ה) - כִּי הַבִּיצָה נִגְמַרְתָּ בְּעֲשָׂרִים וְאַחַד יוֹם, כְּמֵאמֹר
חַז"ל (בְּכוּרוֹת ה. וְעַן שֶׁם בְּתוֹסְפוֹת): "תִּרְנַגְלַת מוֹלְדַת
לְעֲשָׂרִים וְאַחַד יוֹם וְכוּ', וּכְנֻגְדוֹ בְּאֵילָן לֹזֵז".

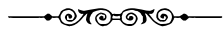
וְזֶהוּ הָעֵצִים לֹזֵז שֵׁשׁ בְּעֲרָף אָדָם, שִׁישָׁאֵר אַחַר
כְּלִיזוֹן הַגּוֹף, וְ"מִמֶּנּוּ יִתְחַדֵּשׁ בְּנֵין הַגּוֹף בְּשַׁעַת
תְּחִילַת־הַמַּתִּים" (בְּרַאשִׁית־רַבָּה כח. ג). וְזֶהוּ עֵקֶר
נַחֲמוֹתֵינוּ - בְּחִינַת "נַחֲמוּ נַחֲמוּ" כַּנֵּ"ל - כִּי עַל
הַגּוֹף נֵאמַר (רוֹת ג. יג): "שִׁכְבִי עַד הַבֶּקֶר", שֶׁהוּא עֵת

הַתְּחִיָּה. "וְהִנֵּה בַּבֶּקֶר וְהִנֵּה הִיא לֹאָה" (בְּרַאשִׁית כט,
כה), הֵינּוּ עֵצִים לֹזֵז הַנֵּ"ל, שְׁעֵל־יָדָה נִתְבַּנֶּה הַגּוֹף.

וּבְשִׁבִיל שֶׁכָּל כּוֹנְתוֹ שֶׁל יַעֲקֹב הָיָה בְּשִׁבִיל רְחֵל -
נֵאמַר בְּבְנֵי רְחֵל, דְּהֵינּוּ יוֹסֵף: "וּלְקִדְקֵד נֹזֵר
אַחִיו" (בְּרַאשִׁית מט, כו), וּבְבְנֵימִין כְּתִיב: "וּבֵין
כְּתָפָיו שָׁכַן" (דְּבָרִים לג, יב).

רְמִז: שְׁעֵל־יָדָה בְּחִינַת 'לֹאָה' שֶׁהִיא רֵאשׁוֹנָה, יָכוֹל
לְבוֹא לְבְּחִינַת 'רְחֵל'. "קִדְקֵד" וְ"כְּתָפִיו" - זֶה
בְּחִינַת 'לֹזֵז' הַנֵּ"ל. 'עֲרָף' גִּמְטְרִיא ש"נ, רֵאשִׁי־
תְּבוּת: שִׁבַּת נַחֲמוּ - רְמִז לְהַנֵּ"ל.

שָׂאֵר עֲנִינֵי בֵּין־הַמְצָרִים, חֲצוֹת־הַלַּיְלָה, גְּלוּת
וְגֵאלָהָה - יוֹפִיעוּ בְּעֶזְרַת־הַשֵּׁם בְּגִלְיוֹנוֹת הַבָּאִים

לְקוּטֵי תְּפִלוֹת עַל הַתּוֹרָה - פְּרָשַׁת בְּלָק

תְּפִלוֹת בְּעַנְיָן: עֲצַת 'בְּלַעַם הַרְשָׁע' | דְּמַעוֹת בְּקִרְיַאת־שְׁמַע' | לְבָרָכָה
וְלֹא לְקַלְלָהּ | לְהַנְצִיל מִהַרְעֵ-עֵין' שֶׁל 'בְּלַעַם' | שִׁדָּה צַפִּים | וַיַּעֲמַד
פְּנִיחָם וַיַּפְלִל | לֹא הִבִּיט אֶן בֵּיעַקֵּב וְלֹא רָאָה עֲמַל בְּיִשְׂרָאֵל

וּתְזַכְּנוּ מִהֲרָה לְצֵאת מַגְלוֹת שֶׁל הַשְּׁבַע־יָדִים
אֲמוֹת שֶׁהוּא תְּאוֹת־נְאוּף, וְכָל שְׂאֵרֵי הַתְּאוֹת
רְעוֹת, וְתַעֲזְרֵנוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ, לְשִׁבְר וּלְגֵרֶשׁ
וּלְבִטּוֹל כָּלָם, מֵעַלְיָנוּ וּמֵעַל גְּבוּלָנוּ, חַיֵּשׁ קַל
מִהֲרָה.

וְעֲזַרְנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לְקַבֵּל עָלַי תְּמִיד
עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם בְּאַהֲבָה, וְאַזְכָּה
לְהַצִּיל אֶת נַפְשֵׁי מַהֲרֵהוּרִים רְעִים, עַל־יָדֵי
אֲמִירַת שְׁנֵי פְּסוּקִים אֵלּוּ שֶׁל קַבְּלַת עַל
מַלְכוּת שָׁמַיִם, שֶׁהֵם "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה'
אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד", "בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד".

וּתְזַכְּנֵי לְהִיּוֹת רְגִיל תְּמִיד לֹמַר בְּכָל־פְּעַם
אֵלּוּ הַפְּסוּקִים, בְּכוֹנֶה גְּדוֹלָה
וְעֲצוּמָה, וּבְשִׁמְחָה גְּדוֹלָה, וּבְמִסִּיר־נַפְשׁ.
וְתַעֲזֹר אֶת לְבָבִי בְּאַהֲבָה וְתִשׁוּקָה וְחַפְצָה

⊙ [א] לְקוּטֵי־תְּפִלוֹת ח"א לו' ⊙
(עַל־פִּי לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"א לו. 'בְּקִרְבַּ עֲלֵי מְרַעִים' -
לְעִיל פְּרָשַׁת בְּלָק' אוֹת ט; כ; כט; ל; מ)
לְהַנְצִיל מִקְּלַפַּת וְעֲצַת 'בְּלַעַם הַרְשָׁע' | לְהוֹרִיד דְּמַעוֹת
בְּשְׁמַע' וּבְרוּךְ־שֵׁם' בְּקִרְיַאת־שְׁמַע', בְּדִי לְהַנְצִיל
מִהַרְהוּרִים | לְהַמְשִׁיךְ הָאוֹר לְבָרָכָה וְלֹא לְקַלְלָהּ

וְתַחֲמַל עָלֵינוּ, וְתַעֲזְרֵנוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ וְתַזְכְּנוּ,
וְתִתֵּן לָנוּ כַּח וּגְבוּרָה בְּרַחֲמֶיךָ
הָעֲצוּמִים, וְתִגַּן בְּעַדְנוּ, וְתַהֲיֶה עִמָּנוּ תְּמִיד,
שְׂנוּזָפָה בְּכַחַךְ הַגְּדוֹל, בְּכַח וְזִכּוֹת מִשֶּׁה רַבְּנוּ
עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם, וּבְכַח וְזִכּוֹת כָּל הַצְּדִיקִים
הָאֲמִתִּיִּים, לְגֵרֶשׁ, וּלְשִׁבְר, וְלַעֲקָר, וּלְכַלְלוּת,
וּלְבִטּוֹל, קַלְפַּת 'בְּלַעַם הַרְשָׁע' מִן הָעוֹלָם,
שֶׁהִיא הַתְּגַבְּרוֹת תְּאוֹת־נְאוּף, שֶׁהִיא שְׁטוּף
בְּזִמָּה בִּיּוֹתֵר.

וְתַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ תְּמִיד, קִדְשַׁת מִשֶּׁה רַבְּנוּ,
וּקְדֻשַׁת כָּל הַצְּדִיקִים־הָאֲמִתִּיִּים,

וַיִּהְיֶה ה' אֱלֹהֵינוּ לְךָ אֵת הַקְּלָלָה לְבָרְכָהּ, כִּי אֲהַבֶּה ה' אֱלֹהֵינוּ.

כִּי אֵין לִי שׁוֹם תְּקוּהָ וּמְנוּסָה וּמִבְטָח וּמִשְׁעָן, כִּי אִם עֲלֶיךָ לְבַד, וְעַל הַצְּדִיקִים אֲמִתִּיִּם אֲשֶׁר אֲנִי נֹשְׁעֵנִים עֲלֵיהֶם תְּמִיד, בְּכַחַם נִשְׁעַנְתִּי לְצַעֲקַת אֱלֹהֵי תְּמִיד, וּלְצַפּוֹת לְרַחֲמֵיךָ וּלְיִשׁוּעָתֶךָ.

עֲשֵׂה עִמִּי מַה שֶׁתַּעֲשֶׂה, בְּאִפְסָן שְׂאֵזְפָה בְּחַיֵּי חַיֵּשׁ קָל מְהֵרָה, לְשִׁמְרֵי־תֵבֶל הַבְּרִית בְּאֵמֶת, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם, בְּקִדְשָׁה גְדוּלָה, וְאֵזְפָה לְהַתְקַדֵּשׁ בְּקִדְשֶׁךָ הַעֲלִיזוֹנָה, עַד שְׂאֵזְפָה לְשִׁבְעִים־יָפֵנִים שֶׁל הַתּוֹרָה־הַקְּדוּשָׁה.

⊗ [ב] לְקוּטֵי־תַפְלוֹת ח"א מִג' ⊗
 (על־פִּי לְקוּטֵי־מוֹהָרִין ח"א מִג', לְהַתְרַחֵק מִדְּבוּרִים שֶׁל רָשָׁעִי -
 לְעִיל 'פְּרִשְׁת בְּלִק' אוֹת לא)
 - לְהַנְצִיל מִקְּלַפֶּת וְעֵצַת 'בְּלַעַם הַרְשָׁעִי' -

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵינוּ וְאֵלֵינוּ אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּהִיָּה בְּעִזְרָנוּ, וְתִשְׁמְרֵנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים, וְתִרְחִיקֵנוּ מִלְּהַתְחַבֵּר עִם רָשָׁעִים. וְתִשְׁמַר אוֹתִי, שֶׁלֹּא יִהְיֶה נִשְׁמַע לְאֲזַנִּי לְעוֹלָם, דְּבוּרִים שֶׁל רָשָׁעִים שֶׁהֵם בְּנֵי־דָעָה, אֲשֶׁר דְּבוּרֵיהֶם הֵם אוֹרֵי־אֲרִיסִים שֶׁל נְאוּף, וּמוֹלִידִים נְאוּף בְּהַשׁוֹמֵעַ דְּבָרֵיהֶם.

וְתִזְכְּנֵנִי בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים לְשִׁמְרֵי־תֵבֶל הַבְּרִית בְּאֵמֶת, וְתַחֲמַל עֲלֵינוּ וְתְהִיָּה עִמָּנוּ תְּמִיד. וּבְחֶסֶדְךָ הַגָּדוֹל תּוֹשִׁיעֵנוּ וְתַעֲזְרֵנוּ, וְתַכְנִיעַ, וְתִשְׁבַּר, וְתַעֲקֹר, וְתַבְטֵל, קְלַפֶּת בְּלַעַם הַרְשָׁעִי מִן הָעוֹלָם, שֶׁהוּא פָּגַם תְּאוֹת־נְאוּף.

וְתִמְשִׁיךְ עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, קִדְשָׁת וּפְרִישוֹת מִשֶּׁה רַבְּנוּ עֲלִיזוֹה־שְׁלוֹם, וּקְדָשָׁת כָּל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים שׁוֹמְרֵי־הַבְּרִית בְּאֵמֶת, בְּזִכְרוֹתֶם תַּחֲנִינוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ, שֶׁנִּזְכָּה גַם כֵּן לְהִיּוֹת שׁוֹמְרֵי־הַבְּרִית בְּאֵמֶת.

גְּדוּלָה אֱלֹהֵי, עַד שְׂאֵזְפָה לְהוֹרִיד דְּמַעוֹת בְּשַׁעַת קַבְלַת עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם בְּשָׁנֵי פְּסוּקִים הָאֵלֵּוּ.

וְאֵזְפָה עַל־יְדֵי־זָהָה, לְקַבֵּל וּלְהַמְשִׁיךְ עָלַי מַלְכוּת דְּקִדְשָׁה, וּלְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר וּלְעַקֵּר וּלְבַטֵּל מַלְכוּת הַרְשָׁעָה מִן הָעוֹלָם, שֶׁהִיא תְּאוֹת־נְאוּף, שֶׁהִיא שִׁפְחָה־בִּישָׂא אֲשֶׁה־זוֹנָה. וְתַבְרָה הַשִּׁפְחָה מִפָּנַי גְּבֻרָתָהּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "מִפָּנַי שָׂרִי גְּבֻרָתִי אֲנֹכִי בּוֹרַחַת".

וְאֵזְפָה בְּכַחַךְ, לְהַגְבִּיר וּלְהַמְלִיךְ "אֲשֶׁה יִרְאֵת ה'" עַל הָאֲשֶׁה־זוֹנָה, וְתַכְנִיעַ וְתַפְּלֵ הַשִּׁפְחָה לְפָנַי גְּבֻרָתָהּ וְתַבְרָח מִפָּנַי, בְּאִפְסָן שְׂאֵזְפָה לְבַטֵּל מִמֶּנִּי תְּאוֹת־נְאוּף, וּלְהַתְגַּבֵּר עַל כָּל הַהִרְהוּרִים רָעִים, לְגַרְשָׁם וּלְשַׁבֵּרם וּלְבַטֵּלם מֵעָלַי בְּבִטּוֹל גְּמוּר מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

וְאֵזְפָה לְצִיר אֵת הָאוֹר הַפְּשוּט הַבָּא מִלְּמַעְלָה, בְּבַחֲנֵינָת בְּרַכָּה וְטוֹבָה, אֶה־עַל־פִּי שְׂאִינִי כְּדָאֵי לְזָהָה, כִּי אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת עֵצָם הַפְּגָמִים וְהַקְּלָקוּלִים, שֶׁפָּגַמְתִּי וְקִלְקַלְתִּי אֵת כְּלֵי הַמַּחֲיִן שְׁלִי מְאֹד, עַל־יְדֵי פָּגַם־הַבְּרִית שֶׁהוּא פָּגַם הַדַּעַת, וּמֵאִין יִבֵּא עֲזָרִי לְצִיר אֵת הָאוֹר לְבָרְכָהּ.

אֶה־עַל־פִּי־כֹן, עַל רַחֲמֵיךָ הַרְבִּים אֲנִי בּוֹטָה, וְעַל חֶסֶדְךָ אֲנִי נֹשֵׁעַ, וְלִישׁוּעָתֶךָ אֲנִי מְצַפֶּה, וְלִסְלִיחוֹתֶיךָ אֲנִי מְקוּהָ, שֶׁתַּעֲשֶׂה עִמִּי כַּחֲסִדְךָ וּנְפִלְאוֹתֶיךָ הַגְּדוּלִים וְהַנּוֹרָאִים, וְתַמְלֵא עָלַי רַחֲמִים, וְתַעֲשֶׂה עִמִּי נְסִים וּנְפִלְאוֹת גְּדוּלוֹת וְנּוֹרָאוֹת, וְתַצִּיר בְּעֶצְמְךָ הָאוֹר הַבָּא מִלְּמַעְלָה בְּבַחֲנֵינָת בְּרַכָּה וְשְׁלוֹם וְחַיִּים וְטוֹב, וְיִמְשַׁךְ עֲלֵינוּ הָאוֹר הַקְּדוּשׁ מִלְּמַעְלָה לְבָרְכָה וְלֹא לְקַלְלָהּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "הִנֵּה בָרֶךְ לְקַחְתִּי, וּבִרְךָ וְלֹא אֲשִׁיבֶנָּה". וַיִּקֵּם מִקְרָא שֶׁכָּתוּב: "וְלֹא אָבָה ה' אֱלֹהֵינוּ לְשַׁמֵּעַ אֶל בְּלַעַם,

וְתִשְׁמְרֵנוּ וְתַצִּילֵנוּ מֵעַתָּה, מִכָּל מִינֵי פְגַם־הַבְּרִית, וּמִכָּל מִינֵי הַרְהוּרִים רָעִים, וּמִכָּל מִינֵי בִלְבוּלִים וְעַרְבוּב הַדַּעַת, וְתִזְכְּנוּ לְקַדְּשֵׁת־הַבְּרִית, וּלְקַדְּשֵׁת הַדַּעַת, בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת בְּאַמֶּת.

שְׂאֲזֹכָה לְהַתְּדַבֵּק בְּמַדּוּתֶיךָ הַטּוֹבִים, לְהִיזוֹת 'טוֹב־עֵינַי' בְּאַמֶּת תָּמִיד.

וְתַצִּילֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים מֵעֵינ־רָעָה, שֶׁלֹּא יִשְׁלַט בָּנוּ שׁוֹם עֵינ־רָעָה, מִשׁוֹם אָדָם וּמִשׁוֹם נְבִיא שֶׁבָּעוֹלָם, וְלֹא יִהְיֶה לְהִרְעֵינִי שׁוֹם כַּח וְשׁוֹם שְׁלִיטָה, וְלֹא יוּכַל לְהִזִּיק לָנוּ כָּלֵל חֲסִי־שְׁלוֹם, לֹא בְּנִשְׁמִיּוֹת וְלֹא בְּרוּחַנִיּוֹת.

מִכָּל רַחֲמִים, טוֹב לְכָל, טוֹב וּמְטִיב, טוֹב וּמְטִיב לְרָעִים וְלְטוֹבִים, טוֹב בְּאַמֶּת תָּמִיד, הַטּוֹב כִּי לֹא כָּלֵו רַחֲמֶיךָ, וְהַמְּרַחֵם כִּי לֹא תִמּוֹ חֲסָדֶיךָ. רַחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וְהַצִּילֵנוּ מִרְעֵי־עֵינַי מִכָּל הַבְּחִינּוֹת, הֵן שֶׁלֹּא יִהְיֶה לָנוּ שׁוֹם עֵינ־רָעָה כָּלֵל, הֵן שֶׁלֹּא יִשְׁלַט בָּנוּ שׁוֹם עֵינ־רָעָה מִשׁוֹם אָדָם וּמִשׁוֹם נְבִיא שֶׁבָּעוֹלָם.

וְתַבִּיט עָלַי בְּעֵינֶיךָ הַטּוֹב, "בְּעֵינָא חָדָא דְרַחֲמִי", וְתַמְשִׁיךְ וְתַשְׁפִּיעַ עָלַי 'טוֹב־עֵינַי'. וְתִשְׁמְרֵנִי וְתַצִּילֵנִי, שֶׁלֹּא יִהְיֶה עֵינִי רָעָה כָּלֵל בְּגַדְלַת חֲבֵרִי, וּבְגַדְלַת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ.

וְתַצִּילֵנִי, שֶׁלֹּא יִשְׁלַט בָּנוּ שׁוֹם עֵינ־רָעָה, מִשׁוֹם רְעֵי־עֵינַי שֶׁבָּעוֹלָם, וְלֹא יִזִּיק לָנוּ עֵינָם הַרְעָה כָּלֵל, הֵן בְּנִשְׁמִיּוֹת הֵן בְּרוּחַנִיּוֹת, בְּגוֹף וּנְפֶשׁ וּמְמוֹן.

וְתִשְׁמַר צִאתָנוּ וּבּוֹאָנוּ לְחַיִּים טוֹבִים וְלִשְׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם, כִּי אֵין לָנוּ עַל מִי לְהַשְׁעוֹן, כִּי אִם עֲלֶיךָ לְבַד אֲבִינוּ שֶׁבְּשָׁמַיִם, כִּי "אֲשׁוּרְנוּ עִתָּה סִבְבוּנוּ עֵינֵיהֶם יִשִּׁיתוּ לְנִטּוֹת בְּאַרְץ. צְרִי יִלְטֵשׁ עֵינָיו לִי. אֲשֶׁא עֵינַי אֶל הַהָרִים, מֵאֵין יָבֵא עֲזָרִי. עֲזָרִי מֵעַם ה', עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ. כִּי אֲלֶיךָ אֲלַקִּים ה' עֵינַי, בְּכָה חֲסִיתִי, אֶל תֵּעַר נַפְשִׁי. עֵינַי תָּמִיד אֶל ה' כִּי הוּא יוֹצִיא מִרְשַׁת רִגְלִי. אֲלֶיךָ נִשְׁאַתִּי אֶת עֵינַי הַיּוֹשְׁבֵי בַשָּׁמַיִם. הִנֵּה כְּעֵינַי עֹבְדִים אֶל יָד אֲדוֹנֵיהֶם, כְּעֵינַי שֶׁפָּחָה אֶל יָד

ג] לקוטי־תפלות ה"א נד

(על־פי לקוטי־מורה"ן ח"א נד, ז'יהי מקץ - זכרון)

- להנצל מה'רע־עין' של 'בלעם' -

אית בר נש דברכתא אתמיים על־ידיה יתיר מאחרא וכו'. "טוב עין הוא יברך", וכו', בגין דהוא זמין דיתמיים ברכתא על־ידיה בהאי ושארי ברכתא באשגחונא דיליה. ואית בר נש דהוא זמין לאתמיימא לווטין על־ידיה, ובכל מה דיטגח לייתי לווטיא ומארה ובעינא כגון בלעם, דאקרי: 'רע־עין', דהוה זמין בכל בית, ולא הוה זמין לטב. ואף על גב דברך, ברכתיה לא ברכתא, ולא אתמיים. וכד הוה לייט, כל מאן דלייט אתמיים, ואפילו ברנעא חדא, ועל דא פתיב (במדבר כד, ג): "שיתם העין". בכל אתר דעיניה שלטא, אתלטייא, וכו'. (זהר אחרי סג:)

[תרגום: יש אדם שהברכה מתקיימת על־ידו יותר מאחר וכו'. בא וראה מה פתוב בכתב: "טוב עין הוא יברך", וכו', כי הוא מזמן שתתקיים ברכה על־ידו בזה, ושורה הברכה בהשגחתו. - ויש אדם שמזמן שיתקיימו על־ידו קוללות, ובכל מה שיגבונן ובאו קוללות ומארה ובעתה, כמו בלעם שנקרא: 'רע־עין', שהיה מזמן לכל רע, ולא היה מזמן לטוב, ואף על גב שבברך, ברכתו אינה ברכה ולא התקיימה. וכש'היה מקלל, כל מה שקלל התקיים, ואפילו ברנע אחר, ועל זה פתוב (במדבר כד, ג): "שיתם העין". בכל מקום שעיניו שלטוה, התקלל, וכו'.]

וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹקֵינוּ וְאַלְקֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּרְאֶה בְּעֵינָנוּ וְדַחְקָנוּ וְעַמְלָנוּ, וְתִשׁוּר בְּעֵינָנוּ, וְתַבִּיט בְּעַמְלָנוּ. וְתַצִּיץ עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ, וְתַשְׁגִּיחַ עָלֵינוּ בְּעֵין חֲמֻלָתְךָ, וְתִשְׁמְרֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַטּוֹבִים, וְתַצִּילֵנוּ תָּמִיד מִרְעֵי־עֵינַי, שֶׁלֹּא יִהְיֶה לָנוּ שׁוֹם עֵינ־רָעָה, עַל שׁוֹם אָדָם שֶׁבָּעוֹלָם, וְכִּנְסַתְּכָל תָּמִיד עַל כָּל אֶחָד בְּעֵינ־טוֹבָה.

וּנְזַכָּה לְהִיזוֹת מִתְלַמְּיָדֵינוּ שֶׁל 'אַבְרָהָם אֲבִינוּ' עֲלִיזָה־שְׁלוֹם, שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם שְׁלֹשָׁה מַדּוֹת טוֹבוֹת, שֶׁהֵם: 'עֵינ־טוֹבָה', וְנַפְשׁ שְׁפֻלָּה, וְרוּחַ נְמוּכָה. וְתִשְׁמְרֵנוּ וְתַצִּילֵנוּ מִתְלַמְּיָדֵינוּ שֶׁל 'בְּלַעַם הַרְשָׁעִי, שֶׁיֵּשׁ לָהֶם שְׁלֹשׁ מַדּוֹת רָעוֹת, שֶׁהֵם: 'עֵינ־רָעָה', וְרוּחַ גְּבוּהָ, וְנַפְשׁ רַחְבָּה'.

אֲבִינוּ, מִלְּפָנֵינוּ, אֲדִירָנוּ, בּוֹרְאָנוּ, גּוֹאֲלָנוּ, יוֹצְרָנוּ, קְדוֹשָׁנוּ, קְדוֹשׁ יַעֲקֹב, רוֹעֵנוּ, רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל, הַמְּלִיךְ הַטּוֹב וְהַמְטִיב לְכָל, 'טוֹב־עֵינַי' בְּאַמֶּת. זַכְּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים,

גְּבַרְתָּהּ, כִּן עֵינֵינוּ אֵל ה' אֱלֹקֵינוּ עַד שִׁיחַנְנוּ.
חַנְנוּ ה' חַנּוּנוּ, כִּי רַב שְׁבַעְנוּ בּוֹז."

אֶחָד כָּלוּ טוֹב, בְּאִפֶּן שִׁזְזָה כָּל אֶחָד וְאֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל לְכָלֵל תְּפִלָּתוֹ בְּאֶחָד.

☪ [ד] לְקוּטֵי־תְּפִלּוֹת ה"א סה ☪

(על־פי לקוטי־מזוהר"ן ח"א סה, ו'יאמר בעז אל רות' -
לעיל 'פְּרַשְׁת בְּלֶק' אוֹת יז)

"שִׁדָּה צְפִים" (במדבר כג, יד)

ש'עֵינֵי בַעַל־הַשָּׂדֶה יִהְיוּ מְאִירִין בְּבַחֲיַנַּת "שִׁדָּה צְפִים"

☪ [ה] לְקוּטֵי־תְּפִלּוֹת ח"ב ח ☪

(על־פי לקוטי־מזוהר"ן ח"ב ח, 'תקעו תוקעה' -
לעיל 'פְּרַשְׁת בְּלֶק' אוֹת מד)

"וַיַּעֲמַד פְּנַחַס וַיַּפְלֵל" (תהלים קו, ל)

שְׁנִזְזָה לְצַדִּיק בַּעַל־כַּח' גְּדוּל,
כ'פְּנַחַס' בַּעַת שְׁקִנָּא עַל 'מַעֲשֵׂה זְמַרִי'

וְתַן לָנוּ בַּעַל־שָׂדֶה אֲמַתִּי, שְׂיֻכַּל לְעַסֵּק
בְּתַקוּן נַפְשֵׁנוּ וְרוּחֵנוּ וְנִשְׁמוֹתֵינוּ,
שִׁיְהִיָּה לוֹ כַּח לְתַקֵּן כָּל הַנְּשָׁמוֹת שֶׁל הַחַיִּים
וְהַמְּתִים, לְהַכְנִים כָּל הַנְּשָׁמוֹת מִחוּץ לַפְּנִים
לְתוֹךְ הַשָּׂדֶה הַקְּדוֹשָׁה, וְלְעַסֵּק בְּכָל תְּקוּנֵיהֶם
וּצְרִיכֵהֶם, לְזוֹרְעִים, וְלַנּוֹטְעִים, וְלַהַשְׁקוֹתָם,
וּלְגִדְלָם, וְלַהַצְמִיחָם, וְלַהַרְבּוֹת פִּירוֹתֵיהֶם,
וְלַתֵּן הַרְחָקָה פְּרָאוֹי בֵּין כָּל הָאֵילָנוֹת
וְהַעֲשָׂבִים שֶׁלֹּא יִכְחִישׁוּ אֶחָד אֶת הַבְּרוֹ חֲסִי
וְשָׁלוֹם.

וַיִּקְרָא מִהֲרָה מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "יִשָּׁם מְדַבֵּר
לְאִגָּם מִיָּם, וְאַרְץ צִיָּה לְמוֹצְאֵי מַיִם.
וַיּוֹשֶׁב שָׁם רַעֲבִים, וַיִּכּוֹנְנוּ עִיר מוֹשָׁב. וַיִּזְרְעוּ
שָׂדוֹת, וַיִּטְעוּ כַרְמִים, וַיַּעֲשׂוּ פְרִי תְבוּאָה.
וַיְבָרְכֵם וַיִּרְבּוּ מְאֹד, וּבַהֲמַתֶּם לֹא יִמְעִיט."

וַזְכֵּנוּ לָשׁוּב בַּתְּשׁוּבָה־שְׁלֵמָה לַפְּנִיָּה
בְּאֲמַת, עַד שִׁיאִירוּ עֵינֵי בַּעַל־
הַשָּׂדֶה, וְתִהְיֶה הַשָּׂדֶה נִקְרָאת "שִׂדָּה־
צְפִים", וְלֹא תִהְיֶה נִקְרָאת חֲסִי־וְשָׁלוֹם
'שִׂדָּה־בּוֹכִים'.

שְׁתַּעֲזֹר וְתוֹשִׁיעַ בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים וּבַחֲסִדֶּיךָ
הַעֲצוּמִים, שִׁיְהִיָּה כַּח לְהַבְּעֵל־
הַשָּׂדֶה, לְהִיֹּת צוּפָה וּמַבִּיט וּמִסְתַּכֵּל עַל כָּל
אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הַרְחוֹק מִן הַתְּכַלִּית,
לְהַבִּיאוֹ אֶל הַתְּכַלִּית הָאֲמַתִּי.

שִׁיזְזָה כָּל־אֶחָד, לְסַתֵּם עֵינָיו וְדַעַתוֹ
מִחִיזוֹ דְהָאֵי עַלְמָא לְגַמְרִי, עַד
שִׁיְהִיָּה נִכְלָל תְּמִיד בְּתְכַלִּית הַבְּטוּל בְּרַצּוֹא
וְשׁוֹב, בְּתוֹךְ הַתְּכַלִּית הָאֲמַתִּי, שֶׁהוּא כָּלוּ

וְתַרְחַם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים, וְתַשְׁלַח
לָנוּ צַדִּיק אֲמַתִּי גְבוּר וַבַּעַל־כַּח'
גְּדוּל, אֲשֶׁר יִקְנָא קִנְיַת ה' צְבִי־אוֹת, וַיַּתְּפֵלֵל
לַפְּנֵיךָ 'תְּפִלָּה בְּבַחֲיַנַּת דִּין', בְּכַח וּגְבוּרָה
גְּדוּלָּה דְקַדְשָׁה, וַיַּעֲשֵׂה פְלִילוֹת עִמָּךְ, כְּמוֹ
פְּנַחַס בַּעַת שְׁקִנָּא עַל מַעֲשֵׂה זְמַרִי, כְּמוֹ
שְׁפָתוֹב: "וַיַּעֲמַד פְּנַחַס וַיַּפְלֵל, וְתַעֲצֹר
הַמַּגְנָפָה".

וְתַעֲזְרֵנוּ בְּזָכוֹת וְכַח תְּפִלַּת הַצַּדִּיק
הַבַּעַל־כַּח', לְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר
וּלְבַטֵּל 'תְּאוֹת־נְאוּף' מֵעָלֵינוּ, וּמַעַל כָּל עִמָּךְ
בֵּית יִשְׂרָאֵל, מַעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

וְתַחֲמַל עַל עִמָּךְ יִשְׂרָאֵל, בַּחֲמִלְתֶּךָ
הַחֲזָקָה וּבְאַהֲבַתֶּךָ הַגְּדוּלָּה, וְתַתֵּן
כַּח וּגְבוּרָה לְתְּפִלַּת הַצַּדִּיק הַבַּעַל־כַּח' הַזֶּה -
שֶׁתְּפִלָּתוֹ בְּבַחֲיַנַּת דִּין', תַּעֲמַד לְהַסְטֵר־א'
אֲחֵרָא וְהַקְּלָפָה בְּבֵית הַבְּלִיעָה שְׁלָה.

עַד שֶׁתִּהְיֶה מְכַרְחַת הַסְטֵר־אֲחֵרָא
וְהַקְּלָפָה, לְהַקִּיא וּלְהוֹצִיא מִקְרֶבָה
וּבִטְנָה, כָּל הַקְּדָשׁוֹת שֶׁבְּלַעָה, וְכָל הַדַּעַת
וְהַרְחָמְנוֹת וְהַתְּפִלּוֹת, וְכָל מִינֵי נִיצוּצוֹת
הַקְּדָשָׁה שֶׁבְּלַעָה עַל־יְדֵי הַטְּאִינוּ וּפְשָׁעֵינוּ
הַרְבִּים, וּבְפָרַט עַל־יְדֵי פְגָם־הַבְּרִית, הַכָּל
תִּהְיֶה מְכַרְחַת לְהַקִּיא וּלְהוֹצִיא מִקְרֶבָה
וּבִטְנָה חֵישׁ קַל מְהֵרָה.

וַיִּקְרָא מִהֲרָה מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "חֵיל בָּלַע
וַיִּקְאֵנוּ, מִבְּטָנוּ יִרְשָׁנוּ אִל", וְתִהְיֶה
מְכַרְחַת הַסְטֵר־אֲחֵרָא וְהַקְּלָפָה, לְתַן הַקְּאוֹת
הַרְבֵּה בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה, עַד אֲשֶׁר תִּקְיָא

ותוציא גם עצמות חיותה ממש מקרבה ובטנה, כמו שכתוב: "מטה עזך ישלח ה' מציון, ודה בקרב איביך". ויתגירו גרים רבים אמתים, ויתוספו על עמך ישראל, ויפירו כל אמות העולם כח מלכותך, וידעו כלם "כי אתה הוא ה' לבדך עליון על כל הארץ". ויתגדל ויתקדש ויתרומם ויתנשא ויתעלה כבודך על כל באי עולם.

☉ [ו] לקוטי תפלות ה"ב יח ☉
 (על פי לקוטי מוה"רן ה"ב יח, להביט על הטובות -
 לעיל 'פרשת בלק' אות כב)
"לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל"
 (במדבר כג, כא)
 - להביט רק על הטוב שבכל אחד -

רבוננו של עולם, דרכך אלקינו להאריך אפך לרעים ולטובים והיא תהלתך. מלא רחמים, טוב ומטיב לכל, אשר דרכך להטיב לבריותיך, ואתה מטה כלפי חסד תמיד, ואין אתה הפץ להביט ולהסתכל על הרע והאון שאנו עושין חסוֹשֶׁלֹם, רק אתה מביט ומשגיח על מעט הטוב שאתה מוצא בקרבנו בחסדיך העצומים, כמו שכתוב: "לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל, ה' אלקיו עמו ותרועת מלך בו". ונאמר: "און אם ראיתי בלבי, לא ישמע ה'. אכן שמע אלקים, הקשיב בקול תפלתו".

על כן מצא עבדך את לבו עדין להתפלל לפניך, ועדין עדין על משמרתו אעמדה ואצפה לישועתך האמתית, מתי תבא אלי, שאזכה לשוב אליך באמת. אשר עליזה בקשתי מלפניך זה כמה, בכמה לשונות של תפלה ותחנונים, ועדין לא נושעת, ואני יודע שהמניעה ממני.

אבל על טובך הגדול אני נשען עדין, שתציץ ותביט ותשגיח, על מעט דמעט נקודות טובות הנמצאים בי עדין. ותעלים עיניך, מלראות ולהסתכל על רבוי

ועצם הרע שבי, באפן שתכניע ותבטל רבוי הרע, לגבי מעט הטוב שבי.

ובכחך הגדול, תתן כח למעט הטוב שבי, שיתגבר על הרע שבי, באפן שאזכה מעתה לשוב בתשובה שלמה לפניך באמת.

ותטיב עמי בחסדך בכל־עת, בגשמיות וברוחניות, לא כגמולי וכמעשי ידי הפגומים חסוֹשֶׁלֹם, רק כחסדך וכטובך הגדול וכרחמנותך העצום, אשר אין אתה מביט על הרע, כִּי־אם על מעט הטוב, ואל תמנע טוב ממני מעתה ועד עולם.

ותרחם עלי ועל כל ישראל, ותתן לי דעת שלם דקדשה, באפן שאזכה להתדבק בדרכיך הקדושים, לכל אסתכל ואביט על הרע של שום ברי־ישראל שבעולם, ולא אשים עיני כלל על מעשיו ומדותיו שאינם טובים.

רק אזכה לדון את כל־אדם לכדי־זכות, ולהסתכל רק על הטוב של כל אחד מישראל, ולא אסתכל על הרע שלו כלל.

וברחמיך וחסדיך הרבים, תפקח את עיני דעתי, ותתן לי דעת שלם דקדשה, באפן שאזכה לחפש ולבקש ולמצא זכות וטוב בכל־אחד מישראל, אפלו בהגורוע־שבגורועים.

ואזכה לראות ולהביט רק על הטוב שבכל־אחד, ולא אביט ואסתכל על הרע שבהם כלל. ותתן לי עין יפה וטובה, להביט על כל־אחד מישראל לטובה, את הטוב שבו אקבל בדעתי להסתכל עליו, ואת הרע לא אקבל ולא אשית עיני עליו כלל, למען אזכה להיות טוב וישר גם עם ה' ועם אנשים.

לקוטי תפלות על 'בין המצרים' ו'חצות הלילה' - יופיעו בעזרת השם בגליונות הבאים